

Vol. XVI
No 4

5th July, 1958
(Saturday)

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	PAGES
Business of the House	... 226—228
Consideration of amendments made to Rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates (Abolition and Conversion) into Ryotwari Act 48—Concluded.	... 228—232
The Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 Passed	... 232—233
The Madras Land Record Bills (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 Passed	... 233—237
The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 Passed	... 237—239
The Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill	... 239—240

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

Sixtyfifth Day of the Sixth Session of
the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 5th July 1958.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[*MR. SPEAKER IN THE CHAIR*]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I)

Business of the house

Mr. Speaker: As Speaker I had to give a ruling with regard to my jurisdiction over this House, buildings, compound etc., in respect of the persons over whom I had jurisdiction. But unfortunately the "U. P. I" or "The Daily News" has treated it very crudely. "A Master of all he surveyed" ఎన్న ప్రాణాలు. This is rather ridiculous. It is not a serious heading, but it is a serious matter. The jurisdiction of the Speaker had to be defined by me, and I defined it. So it is wrong to say 'Master of all he surveyed'. Therefore I want them to be more careful — "U. P. I." or "The Daily" News.

(Pause)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ Rules కు ఏమై నొ amendments చెప్పినవా ?

రఘునాథమండలి (శ్రీ కె. వెంకటరావు) :— ఏమీ చాలేదండి.

మిశ్సెం స్పీకర్:- రాకపోతే పోనివ్వండి. 74 వ రూలు క్రింద రామకృష్ణ రాజుగారు మంత్రులను అడిగారు అనుకుంటాను.

శ్రీ తె. వెంకటరావు:- ఆయన నన్న 74 వ రూలు క్రింద ఏమీ అడగలేదు. ఏదో Short notice question ఒకటి ఇచ్చారు. అని answer చేస్తాను అని అన్నాను. దానిని అఖరు రోజున answer చేస్తానని చెబితే, అట్లాకాదు. ఇంకా ముందుగానే కావాలని అంటున్నారు బహుక వారు వారి గ్రామమునకు వెళ్లాలని కాబోలు తొందరగా answer చేయమని అంటున్నారు

మిశ్సెం స్పీకర్ - అలాగై తే సరే.

శ్రీ అం. వి. రామకృష్ణరాజు (వడమంచేట) :- ఆ ప్రశ్న వేసింది వెంకట రావుగారిని కాదు, Chief Minister గారిని.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యిఎస్. సంజీవరెడ్డి) :- అది ఇప్పుడే నాకు చేరింది. దానిని ఇంకా చూడనేలేదు.

మిశ్సెం స్పీకర్ :- మనము 8 వ తేదీవరకే ఉంటాము. ఆ రోజున ఆ ప్రశ్న వేయండి చెబుతారు. 74 వ రూలుక్రింద రెండో మూడో నోటీసులు వచ్చినట్లుగా నాకు జ్ఞాపకము. ఎనిమిదవ తేదీన యో సభ ముగినేటట్లుగా కనబిలున్నది.

శ్రీ యిఎస్. సంజీవరెడ్డి - రామకృష్ణరాజు:- మా జిల్లాలో ఒక గ్రామము అంతా కాలి పోయింది. దానిని గురించి ప్రభుత్వంవారు ఏమి చేయరలచారు అని అడిగాను.

శ్రీ యిఎస్. సంజీవరెడ్డి:- ఆ గ్రామము యావత్తు కాలిపోయినమాట నిజమే. ఆ విషయములో ప్రభుత్వం చర్చ తీసుకుంటున్నది. నిన్న సాయంకాలమే పండిట్ సెవర్చూగారి వద్దముంచి అయిదు వేల రూపాయలకు చెక్కు Relief fund నుంచి ఇప్పుడుని వచ్చింది. అంతరకు సహాయము చేయాలని అనుకుంటున్నాము. అంత ఈ చేసే నేను చెప్పగలిగింది ఏమీలేదు. ఆ అయిదు వేల రూపాయలు కూడ జిల్లా కలెక్టరుచ్చార్టర్ అధ్యచేయటానికి ఉత్తరవులు వంపిస్తున్నాము.

మిశ్సెం స్పీకర్:- అంతా ఆ గ్రామానికేనా?

శ్రీ యిఎస్. నంజీవరెడ్డి:- అంతా ఆ గ్రామానికేనుకుంటాను. అనంతశయనం అయ్యగారికి వ్రాచారట. ఇప్పుడు వీరు వారికి వ్రాసికుంటారు. అయిదు వేలు మాటం వచ్చింది. దానితో వారు తృప్తిపెండుతారని అనుకుంటాను.

Consideration of Amendments made to Rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates (Abolition and conversion) into Ryotwari Act 48.

శ్రీ ఆర్. బి రామకృష్ణరాజు - ఇంకా ఎక్కువగ ఇస్తే సంతోషిస్తాము. పోసీయండి. అంతవరకైనా మాకు తృప్తియే. అయినను సంఖికరెద్దిగారు దాని విషయములో త్వరలో కలెక్టరుకు ఉత్తరవులు పంచిస్తే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ యస్. సంఖికరెద్ది:- లహరకః రామకృష్ణరాజుగారు వారి గ్రామము చేరేలోపలనే ఆ ఆర్డర్రు తప్పకుండా చేరేటట్లుగా చేస్తాను.

Consideration of Amendments made to Rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates Abolition and Conversion into Ryotwari Act 1948.

Mr. Speaker:- Now the Revenue Minister will proceed.

శ్రీ కె. వెంకటరావు:- అధ్యక్ష, ఈ దరించి యానాములను గురించి సీముందు ఈ రూలును amend చేయబాసికి పెట్టడమైంది. దీని విషయములో ఆ రోజుననే నేను మీతో మనవిచేచాను. కర్మార్థ కేసులో Supreme Court Judgment వచ్చింది. దాన్నిపట్టి ముందు ఈ రూలును మార్పువలసిన ఆవక్యత ఏర్పడినందున, యా రూలును ఇప్పుడు amend చేయడము గురించి నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి amendments ఏమీరాలేదు. అందువల్ల దీనిని ఇప్పుడే pass చేస్తే భాగాక్టంటుంది.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు:- అధ్యక్ష, దీనిని గురించి నేను amendment ఇవ్వాలని అనుకున్నాను గాని, amendment ఇస్తే ఏమీ ప్రయోజనము ఉండదు. Amendment ఇస్తే, అది నేగే అవకాశములేదు గనుక ఇవ్వలేదు. ఒక వేళ ఇచ్చినను అది చివరికి నేను withdraw చేసుకోవడమో, లేకపోతే Press చేసే టప్పతే, దానిని టటుకుపట్టితే టడిబోవడమో తప్ప మరేమి ఉండదు. అంతవరకు పోయే బదులు యా రూలులోఉన్న లోపాలను గురించి ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేస్తే, దీనినిగురించి ప్రభుత్వమువారే శాగా ఆలోచించి నరియైన amendment తీసుకునిరావడమో, లేకపోతే నేకే రూలు తీసుకుని రావడమో జరిగితే మంచిది, అందువల్ల ప్రభుత్వమువారే ఈ విషయమును గురించి శాగా ఆలోచించి తగు చర్య తీసుకుంచే మంచిది. దీనివిషయములో నేను కొన్ని విషయములు మనవి చేయడలచుకున్నాను.

“Provided that the compensation payable in respect of a darimila inam shall be determined with reference to the ryotwari income of the darmila inam as included in the ryotwari demand of the estate, in calculating the basic annual sum of the estate, as a whole, less the jodi or kattubadi or other amount, if any, of a like nature, payable by the holder of that darmila inam to the principal landholder, and that the compensation deposited for the estate as a whole, shall be apportioned by the tribunal among the darmila inamdars and the principal landholders in the ratio in which the net income of each darmila inamdar and the net income of the principal landholder stand.”
 అని ఉన్నది.

ఇందులో ఒక వెద్ద లోపము ఉన్నది దరిమిలా యానాందార్లకు చాల వెద్ద ఆన్యాయము ఇరుగుతున్నది. ఇందులో ఉన్న అభిప్రాయము ఏమిటంచే, ఒక Estate village ఉన్నది అనుకోండి. ఆగ్రామములో Survey and Settlement ఇగక ముందు, Rent Reduction settle చేయకముందు రెండు వేల రూపాయలు ఆచాయము వస్తూండేది అనుకుండాము. ఇది ఉదాహరణగా చెబుతున్నదు. ఈ రెండు వేల రూపాయలలో 200 రూపాయలు దరిమిలా ఇనాందారుకు ఆచాయము రూపములో వస్తూఉంటుంది. ఆ ఇనాందారు యా రెండు వందలలో నుంచి 40 రూపాయల వరకు Principle Land Holder కు Jodi క్రింద చెల్లించుకూవచ్చాడు. కాబట్టి ఆ రెండు వందల రూపాయలు ఆచాయము దరిమిలా యానాందారుకు వన్నే, అందులోనుంచి 40 రూపాయలు Jodi క్రింద చెల్లిపే, యిక అతనికి మిగిలేది 160 రూపాయలే. అది మాత్రము పుచ్చుకుంటూ వచ్చే వాడు. కానీ ఈ చట్టమువల్ల వచ్చిన యిఖ్యంది ఏమిటంచే, రెండు వేల రూపాయల �Settle చేసినప్పుడు ఒక పెయ్య రూపాయలే అన్వయింది. అనేక సందర్భాలలో ఇంకా తగిపోవచ్చ కూడ. దానివల్ల సగము అయిందని అనుకుండాము. రెండు వేలు అనేది పెయ్య రూపాయలు అయితే రెండు వందల రూపాయలకు సూరు రూపాయలే అన్వయింది అయిన Basic annual sum అనేది మరల లెక్కావేస్తారు అందులోనుంచి కి తీసివేస్తారు. అంటే Agriculture వన్నే రాలకు తీసివేస్తారు. ఇవి అన్నీ తీసివేసిన తరువాత జరిగేది ఏమిటంచే, సాకు తెలిసినంతమటుకు చిట్ట చివరకుమాన్నే Settlement ద్వారా పెయ్య రూపాయలు అయితే, Basic

Consideration of Amendments made to Rules 5th July, 1958 230
 framed under Section 44 (2) (b) of the
*Madras Estates (Abolition and
 conversion) into Ryotwari Act 48.*

Annual Sum కి మాత్రమే. అనగా 250 రూపాయలు అవుటుండన్నమాట కాబట్టి Basic Annual Sum 250 రూపాయలు అయితే, చానిమివ compensation లెస్టారు ఈ 250 రూపాయలు Basic Annual Sum అయితే, 200 రూపాయలు వస్తున్నటువంటి ఇంద్రాందారుకు 25 రూపాయలే అవుటుంది ఇది, అది చేరి మొత్తము 225 రూపాయలు Principal Land Holder కు వస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ 25 రూపాయలు Basic Annual Sum అయినప్పుడు, అతను ఎడ్డా యివ్వగలడు?

“Less the Jodi” అని చెప్పినప్పుడు 25 రూపాయలు బేసిక్ యూన్యూయర్ సమ్ వస్తూ ఉంచే అయన యివ్వవలసిన కోడి 40 రూపాయలు, ఆ 40 రూపాయలు అట్లనే యివ్వాలి. కాబట్టి 25 రూపాయల ఇన్కమ్ లో 40 రూపాయలు యిచ్చేనే యింకేమి మిగులుతుందో గవర్నర్ మెంటు వాకే విచారించాలి. ఒకవేళ 40 కాదు 10 అనుకోండి, 15 అనుకోండి, 25 అనుకోండి. వైపు నా సచే అతనికి వచ్చే వరుంటడి తగిపోతోండేగాని అయినకు యివ్వవలసిన కోడి మాత్రం అట్లనే ఉన్నది. నా ఆనుభవంలో నాకు చాల మంచి దరిమిలా ఈ నాందారులు తెలుసు. చాల మంచికి ఏమి రాదు. సున్నకు సున్న, హల్లికి హల్లి. దరిమిలా ఈనాందారులు దడ్డంచెట్టి పోవలసిందే. దరిమిలా ఈనాందారునూ, ప్రీన్సిపల్ లాండ్ హోల్డర్ నూన్ ఏ విధంగా పంచుకోవలసింది Act లో లేదు. మంత్రి గారు ఆ విషయం గమనించవలసి ఉన్నది. శెండవరి, దరిమిలా ఈనాందారు తాను యిచ్చే కోడి తగ్గవలెను అనేటటువంటి సెక్వన్ కూడా Act లో లేదు. ఎస్టేట్ మొత్తానికి ఒకే విధంగా compensation ను తీర్చానం చేయవలసింది అని సెక్వన్ 25 క్రింద ఉన్నది గాని దరిమిలా ఈనాందారు యిచ్చేటటువంటి కోడి తగినచమని గాని, లేక దరిమిలా ఈనాందారునూ ప్రీన్సిపల్ ల్యాండ్ హోల్డర్ నూన్ ఫలానా రూల్సు ప్రకారం పంచుకోవాలని గాని సెక్వన్ లో లేదు. అయితే ఆ ప్రకారం రూల్సు చేయవచ్చు. సాధ్యమయితే రూల్సులో దరిమిలా ఈనాందారు ఇన్కమం తగ్గకుండా ఉండే ప్రకారంగా గాని లేక అయన యివ్వవలసిన కోడి కూడా ఆ ప్రకారం తగ్గవలసిందని గాని రూల్సులో ఒక ప్రావిజన్ చేసి ఈనాందారులకు లాభదాయకంగా ఉండేటట్లుగా గవర్నర్ మెంటువారు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. బేసిక్ యూన్యూయర్ సమ్ అట్లాగే ఉంచవచ్చు. ఎప్పేటు మొత్తానికి కాంపెన్సేషన్ యివ్వవచ్చు. కాని దరిమిలా ఈనాందారునూ, ప్రాప్రయితున్న పంచుకొనే టప్పుడు మాత్రం గవర్నర్ మెంటువారు రూల్సు క్రింద వైపు ఒక రూలు చేసి వారికి టొంచెము ల్యాయం కలిగేటట్లు చేస్తే థాగా ఉంటుంది. అనేకమంది ఈనాందార్లు ఉన్నారు. చాల శీదవారు. ఎదో వంద, శెండు వందలు

231   5th July, 1958   Consideration of Amendments made to Rules
 framed under Section 44 (2) (b) of the
 Madras Estates (Abolition and
 conversion) into Ryotwari Act 48.

తీసుకుని కాలం గదుపుకుంటూ ఉండేవారు. వారందరికి ఈ రూల్సు ప్రకారం
 • ఏద్దమైన న్యాయము జరుగదు

మంత్రిగారు ఇంకోకటి చెప్పవచ్చు కర్పూర్ విషయంలో సపీరిం కోర్టు
 జట్టిమెంటు ఉన్నది కాబట్టి దానిని మినహాయించి మేము పోవచానికి వీలు లేదు
 అని చెప్పవచ్చు. ఎస్టేట్ మొత్తానికి చేసేటటువంటి కాంచెన్ సేపన్లో దరిమిలా
 ఈనాము భూములు కూడా చేరవలసి ఉన్నది, అని కరిపూర్ జట్టిమెంటులో ఉన్నది.
 దానికేమి ఉషేషణ తేమ. దరిమిలా ఈనాందారున్నా ప్రీప్రయిటరుస్నా పంచు
 కొసేటప్పుమ దానిలో తనకు కావలసిన థాం తీసుకోవలసి ఉన్నది అని మాత్రం
 ఉన్నది గాని, ఫలాన రూల్సు ప్రకారం తీసుకోవాలని లేదు. కరిపూర్
 జట్టిమెంట్ ను కూడా ఇప్పుడున్న Act ప్రకారం చేశారు Act ను నవరించుటాని
 రూల్సు నవరించుకొని చేసుకుంచే కరిపూర్ జట్టిమెంటు అడ్డం రాదు. ఈ
 విషయాలల్సీ మంత్రిగారు దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. ఒకరు, యద్దరు కాదు
 గాంమానికి నలుగురు అయినగురు చోప్పున స్టేట్ మొత్తానికి ఆసేకమండి
 దరిమిలా ఈనాందారులు న్నారు. అంతా ఏదో పరి, ఇరవై, వంద, యాకై
 వచ్చేటటువంటి వారే. వారందరూ ఒక్క రమిత్కి కూడా గిట్కుండా చాలా
 కాథ పడిపోతారు. కాబట్టి మంత్రిగారు నాయ్యుక్క సూచనను అనుసరించి వేశే
 బిల్లు తెచ్చినా వరే లేక ఇది పానీ అయినాకూడా త్వరలోనే దానికి సరైనటు
 వంటి అమెంకి మెంటు తెచ్చించి వారికి అనుకూలం చేస్తే చాగుంటుండని నేను
 వారికి మనని చేస్తున్నాను.

తీ. కె. వెంకటరావు : దరిమిలా ఈనాందారుల హక్కును గురించి 192 వ
 సంవత్సరంలోనే ప్రివికొన్సిల్ జట్టిమెంటు చెప్పారు. 1802 వ సంవత్సరంలో
 ఎస్టేట్లో ఈ ప్రాప్తి చేరి ఉన్నది కనుక దీనికి వేరే ప్రీత్యేకమైనటువంటి
 స్టేట్ ఏమి లేదని, దరిమిలా ఈనాందారు అనేకి incongruous అని ఒక నిర్ణ
 యం జరిగింది. అందువల్లనే మొట్టమొదట కరిపూర్ కేసులో మదార్సు ప్రోట్రు
 చెప్పినటువంటి జట్టిమెంటు వేలిడ్ (valid) కాదని సుప్రిమ్ కోర్టు తీర్పు చెప్ప
 దానికి కారణం అయినది. ఈ పంచకం విషయంలో దరిమిలా ఈనాందారుకు
 ఆన్యాయం జరుగుతోందని, అటువంటి వాళ్లు చాలామంది ఉన్నారని రామ
 కృష్ణ రాజుగారు చెప్పున్నారు. వారికి సైషట్ ప్రివిలేట్ క్రియేట్ చేస్తే
 మెయిల్ ఎస్టేటుదారే కేపీ ఉండదు. రెండవ విషయం కూడా మనం ఆలోచించాలి,
 వారికి మనం యిచ్చేటటువంటి కాంచెన్ సేపనే చాల పొట్టులేదనే
 వాదన ఒక ప్రీక్కున ఉన్నది. భేస్కో యాస్పుయల్ సమ్ చెడ్యోన్డ్ కెంట్లో

Consideration of Amendments made to Rules   5th July, 1958   232
framed under Section 44 (2) (b) of the
Madras Estates (Abolition and
conversion) into Ryotwari Act 48.

నుంచి కీ వంతు వాటా యివ్వాలి. కీ కి మించినటువంటి ప్రపాఠకే లో కనుక దరిమిలా ఈనాందాదారులకు యివ్వుకో మొరలు పెట్టినట్లయితే కీ వంతు వారికి పోతుంది. అందుచేత యద్దరి మధ్యన ఈన్ క్రిమిసేట్ చేయడం కష్టం. వచ్చినటువంటి మొత్తం ఒకే సిద్ధాంతం పీడ వంచుకోవలసినటువంటి ఏర్పాటు కలిగించి కనుక యింకో రకంగా దీనిని మార్పు చేసినట్లయితే ఇప్పుడు జన్మనుతున్నటువంటి వ్యవహారంలో యింకా కొంచెం అన్యాయం ఒకరి కోసం చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కనుక ఈ రకంగా నిర్ణయం ఇరిగిందని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker: Copy of the amendments made to the rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act 1948 (Madras Act XXVI of 1948), and also the new rules framed under Section 44 (2) (a) of the Act, were laid on the Table of the House. No question of voting arises. According to the rules, a copy of every rule made under sub-section (2) of the Section shall, as soon as may be, after it has been made, be laid on the Table of the House. So, I need not put this to the vote of the House. If the Minister or Members of the House want to say anything, of course, they may speak.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు : జోడి తగించే విషయం Act లో లేదు. రూలులో పెట్టారు. దానినైనా గవర్నర్ మెంటు వారు consider చేయాలి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అదివేస్తే ఆసలు ఎస్తేటుదారుకు ఏమీ ఉండని. He will become an insolvent instead of this gentleman.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు : Exaggerate చేస్తున్నారండి. దరిమిలా ఈనాందాదారుకు వచ్చేదే స్వాల్పం. వారికి యిచ్చేదే చాలా కొంచెం. దానిని గమనించాలని మంత్రీగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఒక పది రూపాయిలు తగించేస్తే ప్రినీపల్ ల్యాండ్ హోల్డర్కు ఏమి తగిపోతుంది వంది, రెండు వందలో పోతుంది గాని విశేషం పోయి.

Mr. Speaker: We now pass on to the next item.

**The Madras Revenue Summons
(Andhra Pradesh Extension and Amendment)
Bill, 1958.**

Sri K. Venkata Rao: Sir, I beg to move that the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a first time.

Mr. Speaker: Motion moved.

Shri K. Venkata Rao: ఈ లిల్ల అంద్రరాష్ట్రమును తెలంగాచాను రెండిం లేని సమన్వయం చేయడంకోసం ఉద్దేశించబడింది. ఈ సందర్భంలో స్తోనటువంటి మార్పు ఒక్కచే లీనిలో చేయడం తటప్పించింది. ఇప్పుడు రావేమ్యా ఆఫీసర్స్కు ప్రాజక్కన్ అట్ డాక్యుమెంట్స్కే సమన్ చేసేటటువంటి హాక్కు ఉన్నది. ఈ Summons Act 1869 వ సంవత్సరంలో ముద్రాసులో పాన్ అయి నని, Hyderabad Land Revenue Act లో సెక్స్ట్ 148 మెదలకొని 148 వరకు ఇదే విషయాన్ని గురించి చేస్తున్నాయి అందుచేత దీనిని ప్రత్యేక చట్టం క్రింది తీసుకురావలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నది Hyderabad Land Revenue Act లో 145 మెదల 148 వరకు ఉన్నటువంటి సెక్స్ట్ న్న తీసేని, ఈ రెండింటిని కలిపి ఈ శాసనం చేయడం జరుగుతోంది. దీనివలన క్రొత్తగా కలిగినటువంటి హాక్కు ఏమిటంచే, 'Power is taken to summon articles' అనేది ఇంతవరకు మనిషిని డాక్యుమెంట్సును మాత్రమే సమన్వయం చేయడం జరుగుతోంది. ఒక పోరంబోకు ల్యాండులో ఒక శాధిచెట్టు కొట్టేశాడు అనుకోండి మనిషిని పిలువ వచ్చు. ఆయనకు హాక్కు ఉన్న డాక్యుమెంటును చూపించవచ్చు. కానీ కట్ చేసిన పంంచ ను తీసుకురావడనికి తగిన అధికారం లేకుండా ఉన్నదని గ్రహించ బడింది. అందువల్ల ఆ article నుకూడా సమన్ చేసేటటువంటి హాక్కును దీనిక్రింద మనం తీసుకుంటున్నాం. ఇదివరకు మదార్సు ఏక్షల్ లో జిల్లాలోనే summon issue చేయడానికి అధికారం ఉంది. జిల్లాపేట కనుక మనిషి ఉండేటల్లయితే లేక ఒక జిల్లాలో కాపురం ఉండి యింకో జిల్లాలో అట్టి ఉన్నట్లయితే వారికి summon issue చేసేటటువంటి అధికారంలేదు. Hyderabad Act లో అటువంటి అధికారం ఉన్నది. ఏమీ restriction లేదు. దానిని యిప్పువు దీనిలోకి తీసుకుంటున్నాం. ఎంతవరకు summons యిప్పాలి అనేటటువంటి విషయాన్ని గురించి కూడా కొంత ఉన్నది Civil Procedure Code లో యింటికి తీసుకుపోల్సి గోడమీద అంటించి నట్లయితే అది summon అవుతుంది. దానిని గురించి కూడా దీనిలో శూర్తిగా హాక్కుతీసుకున్నాం క్రొత్త Sections 6,7 ప్రకారం Civil Procedure

Code L^e ఉన్నటువంటి అధికారాలు summon కేసే officer కఁ extend చేసే టమువంటి వ్యవహారం ఉన్నది. అది యివివరకు Hyderabad Act L^e ఉన్న కి తరువాత rule making power ను పురస్కరించుకోని summons ఏర్కగా ఉండాలి? అని ఇవి serve చేయడానికి ఏమి పుస్తకించాలి? scale of allowances to persons summoned ఏమి? ప్రార్థిలు ఏరకంాగా deposit చేయాలి? మొదలైన విషయాలంగరించి rules కేశబుపంచి ప్రక్క ఉక్కాడా దీనిలో తీసుకోబడింది. ఇది ఈ శాసనంయొక్క స్వచ్ఛం. దీని సాధారణ ఆమోదించవలసిందని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ జి. ఎల్లమండారెడ్డి (కనిగిరి). అధ్యాడా, మంత్రిగారు ప్రతిచాలించిన సవరణ బిల్లులో కొన్ని కొత్త విషయాలు చేర్చబడినాయి. ఇదివరకు ఉన్నటువంటి చట్టంలో కొన్ని లోపాలున్నాయి. ఈ సంవరణంలో వాటిని మంత్రిగారు దృష్టికి తీసుకురావాలను కొంటున్నాను. దీనికి సంబంధించి, మేము కొన్ని సవరణాలు కూడా ప్రతిపాదించాము. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా articles ను కూడా రెచిమ్మార్గ అఫిసర్లు తెచ్చించుకోవచ్చుననేది ఒకటి. తన జిల్లాలోనే కాటుండా, ఇతర పార్టీంతాలలో కూడా, నోటీసులు serve చేయవచ్చుననేది రెండవ విషయం. సూడవది, Civil Procedure Code క్రింద ఉండే అధికారాలు కూడా వీరికి ఉండాలనేది. ఇప్పుడు అంద్ర, ప్రైదరాబాదు చట్టాలను సమన్వయం చేసేటప్పుడు ప్రభుత్వాదికారాలు ఇంకా ఎక్కువ అయినాయి. ఇంకా కొన్ని కొత్త అధికారాలను incorporate చేస్తున్నారేమో అన్న సందేహంకూడా కల్పింది. ఒక ఆఫిసరు తన జిల్లాలో ఉండేవారికి notice serve చేయడమనేది కొంచెం కష్టమైనవిషయం. ఒక ఆఫిసరు తన Jurisdiction L^e ఉండే వారికి మాత్రం notice serve చేయవచ్చును. ఇతర జిల్లాలలో ఏ పార్టీంతంలో ఎక్కుడటన్నా వారిపై notices serve చేయాలంచే తనపై ఉద్దోగస్థుల ద్వారా పంచించాలే గాని, ఎక్కుడటన్నా ఈ ఆఫిసరు ఇక్కడనుంచి నోటీసు వంపడం ఏమంత ఉచితంగా లేచిని నా ఆఫిసరీయం. తహసీల్దారుగాని, సబ్-కల్కటరుగాని, కల్కటరుగాని notice ను issue చేసేటప్పుడు — ఎవరికై వారు హార్డీ, rank రిత్యా పిలవకూడదనుక్కుప్పుడు కాని, పిలవవద్దు అని వారు తెలుపుకొన్నప్పుడు, గాని వారిపి సమయ చేయకుండానే వారిదగ్గరకు తన ఉద్దోగస్థులను పంచించి విచారణ చేయవచ్చునని ఈ క్లాబులో ఉన్నది. ఇది ఏమాత్రం కూడా సమంజనముగా లేదనుకొంటున్నాను. Rank అన్నప్పుడు — Notice అందరకూ ఇవ్వచలిసినదే. ఇబ్బుల్లికాని, మరే ఇతర ప్రత్యేక కారణాల వల్లగాని రాలేనప్పుడు ఆ రకంగా తెలుపుకోవచ్చు. దానిని విచారణ ఆఫిసరు ఆమోదించి — వారు రాటుండగానే, తన విచారణ కార్యక ద్ర

లను పంచించే ఏర్పాటు చేయవచ్చు. Rank అనేదానిని మంత్రిగారు వివరించ లేదనుకోండి. కొన్ని ప్రత్యేకమైన కేసులలో, హోదా రిట్యూ Petition వెట్టు కోవడం వలన పిలివనవసరం లేదని, తన ఉర్దోగుసులను పంచించాలనీ ఉన్నది. అది కూడా సమంజసంగా లేదు. Rank వల్ల కాకపోయినా — బీదవాడై నాసరే కొన్ని ప్రత్యేక కారణాలు ఉండి, రాలేని తెలిపితే, అది న్యాయమేనని Officer అమకాన్నప్పుడు అలాంటి అవకాశం ఇవ్వవచ్చు. ఆ విధమైన సవరణ చేయాలని సేను అభిపూర్ణియ పదుతున్నాను.

ఇక నోటిసు ఉండించే విషయంలో నోటిసు తీసుకువెళ్లి ఆ ఆసామికిగాని, అతడులేనప్పుడు ఆ కుటుంబంలోని పెద్దకు గాని ఇవ్వాలనీ, అయిన కూడా లేనప్పుడు గార్మిమాధికారులకు ఇవ్వవచ్చుననీ ఇందులో పొందువరచబడినది ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనదని సేను అభిపూర్ణియవదుతున్నాను. నోటిసు తీసుకువెళ్లిన వారు ఆసామిని కనుక్కొని ఇవ్వడమో; లేక ఆశంటిలోని పెద్ద వారికి ఇవ్వడమో చేయాలి. లేకపోతే దానిని avoid చేసేందుకు పిలులేకుండా ఏ Registered Post లోనో పంచిచాలి ఇటువంటి మార్గాలను చూచుకోవాలి గాని గ్రామాధికారికి ఇచ్చి ఆసామికి ఇచ్చినట్లుగానే ఖాలించడం మంచిదికాదు. దానివలన, ఆసామికి సకాలంలో నోటిసు అందకుండా చేయడానికి పూర్తి అవకాశాలు ఏర్పడతాయని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రైగా గ్రామాధికారుల చేపులలోనికి లేనిపోని అధికారాలు చేరడమేవప్పు మరొకటికాదు. నోటిసు ఆసామికి అందకుండా చేయడానికి ఉపయోగపడే యో క్లాజను సవరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటు చాలా అధికారాలు కలిగి యున్నది. అని అందరికి తెలిసిన విషయమే. ప్రైస్కుఫ్యూంలోని అన్ని డిపార్ట్మెంటులలోనూ, జిల్లా తాలూకాలలో కూడా, ఎక్కువ అధికారాలు కలిగిన ప్రధానమైన డిపార్ట్మెంటుగా ఉన్నది. సమనుచేయడం విషయంలో ఇప్పుడు ఉండే అధికారాలు చాలక, కోర్టులకు ఉండే అన్ని హక్కులనూ తహక్కిల్లారులకూ, కల్కత్తరులకూ దాఖలు చేయబడటం ఏమాత్రం కూడా సమంజసంకాదు. రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటు అన్ని డిపార్ట్మెంటులకు Mother Departmentగా ఉన్నది. దానికి నోటిసు యిచ్చే అధికారం పరిపోతుంది. కోర్టుకు ఉండే అధికారాలను అన్నిటినీ దీనికి కలగచేయ బునటంవల్ల ఎక్కువ అధికారాలు వచ్చేస్తాయని నాశయం. అందు వల్ల మంత్రీగారు ఈ విషయమై జాగ్రతగా ఆలోచించి, దానిని సవరించాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనవల్లి) : అధ్యక్షా ! శ్రీ ఎల్లమండా శెడ్యూలగారు చెప్పిన విషయం ఇదివరకే ఉన్నది. “Head of the village in

which he lives" అనేదానికంచే అన్యాయమైన section ను ఇష్టాడు తెల్పారు. ఇదవరకు ఉన్న దానికి యల్లమండారెడ్డిగారు oppose చేశారు. చేయకతప్పదు కూడా. అదికాక, ఒక ఆసామీ ఇంటిలో ఉండకపోడే ఉండ్లోనే ఉన్నాఁఁ, లేకో తెలియదు. ఎప్పుడు వెళ్లాడో, ఎక్కుడకు వెళ్లాడో తెలియుమ. అతను ఎక్కుడ ఉన్నాడో తెల్పుకొనేదానికి లదులు అక్కడ కాగితం అంటిసే సరిపోతుంది అనేపరిశీలిక తీసుకువచ్చారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : Civil Procedure Code ఏమిటి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య Civil Procedure Code నూ, Revenue Code నూ ఒకేమాదిరిగా నడిపినట్టయితే వ్యవహారంలో చాలా తేడాలు వస్తాయి. నివీన్ వ్యవహారాలలో అవకలివాయూ, ఇవకలివాయూ contest చేసుకోవడం, తగాదారావడం ఇదంతా ఉంటుంది. కానీ రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటు ఎప్పుడో, విదో అనుకున్నది అనేవేరుతో ఆ కాగితాన్ని పంపించినట్టయితే అతను ఇంట్లో ఉండకపోవడం తత్త్విస్తుంది. ఉదాహరణకు మా తాలూకాలో తైతులంతా పల్లిపుప్రాంతాలకు వెళ్లిపోతారు. మళ్లా వి నెలలు అయిన తరువాత వస్తారు. ఈ లోపున మునసబు కరణాలు వారికి అన్యాయం చేయదలచుకొంచే సరిగా ఆ నమయంలోనే కాగితాన్ని తీసుకువెళ్లి ఇంటిగోడకు అంటిస్తారు. 'Village Head' కు ఇవ్వాలన్నారు. Village Head అంచే గ్రామాధికారులు. సాధారణంగా వారి కుట్టలేనిదే ఇటువంటి వేమీ జరుగుపు. సమయానికి తైతు ఉండడు. సంజాయిపీ చెప్పుకోడానికి సిద్ధంగాలేదు. అతను తిరిగి వచ్చేలోపున execution కూడా పూర్తిఱయిపోతుంది. ఏమైనా చెప్పుకోడానికి కూడా అవకాశం ఉండదు. అతికించాము అని చెప్పేవారెవరు? రెవిన్యూ ఇంటిను గ్రామంలోకి వస్తారు. Village Headman కు ఇచ్చాము; ఇంటిగోడకు అంటించాడనో, తలుపుకు తాళం వేసేవోటి అతికించాడనో చెబుతారు. కానీ, అసలు తైతుకు తెలిసేద్దు! అతనికి కాగితం ఇవ్వకుండానే It is being affixed అని వ్రాస్తారు. శ్రీ ఎల్లమండారెడ్డిగారు చెప్పినట్టుగా పాతడానినే తీసేయవలసిన పరిశీలనో, దానిని తీసుకురావడంవల్ల చాలా కష్టమైన పరిశీలను ఏర్పడతాయి. కాబట్టి ఇచ్చి మింహాయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక తక్కువ విషయాలు సేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. సరణిగరావు (హెచ్.రా.బాదు-జనరల్): అర్థం! ఇప్పుడు ఈ ఆశ్చర్య ప్రఫుత్తం అమెందుమెంటు తెస్తున్నారు. సైరాబాదు ఆర్థండు రెవిన్యూ ఆట్లో సమస్య గురించి వివరాలు ఉన్నాయి. ఆ వివరాలను యిందులో

చేర్నకండా రూల్సులో పెడతాము అంటున్నారు. ఆ రూల్సు అయిన, యిప్పుదు చేబిలు మీద పెట్టడానికి ఇందులో అవకాశం లేకుండా ఉంది. నేను ఒక అమెండు మొంటు ద్వారా అటువంటి రూల్సును కిల్ రోజులలోగా చేబిలుమీద పెట్టాలని...
(Interruption)

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆఫీషం యిచ్చినప్పుడు చెప్పవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చెప్పనివ్యండి.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : సమన్సు serve చేసినప్పుడు, ఆ సమన్సు, ఎవరికై తే serve చేయవలసి వస్తుంది, అయిన ఇంట్లో లేకపోయినప్పుడు, ఆ ఇంట్లో ఉండే ఆఱ్లుకుగాని, వారుకూడ లేకపోతే తలుపుమీద అంటీంచడమో, లేక పోతే విలేశి హాద్చమన్కు యివ్వాలని యిందులో ఉంది. సాధారణంగా గ్రామాలలో తగాదాలు ఉంటూంటాయి. ఏదో విధమైన అభిపూర్ణియభేదాలు గార్మాలలో ఉంటాయి ఆటువంటి పరిస్థితులలో trouble కలగతేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో విలేశి హాద్చమన్సు ప్రవర్తించడం జరుగుతోంటుంది. ఒకొక్క సంర్ఘంలో ఆయన ఆ తేదీలోపల సమను సర్వుకారుండ చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. అందుచేత సమను సర్వుచేసే అధికారం Village Officers కు యివ్వడం మంచికాదు. అందుచేత దానిని చట్టంనుండి తొలగి స్తోత్రమై బాగుంటుంది. సమన్సు serve చేసిన తరువాత attend కాకపోతే, 'హాజరుకాలేనని' దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నట్లయితే attendance ను dispense చేయవచ్చునని ఉంది. ఇది discriminate చేయడం క్రిందకు వస్తుంది. అంచే ఒక జడ్డిగాని, రెవిన్యూ అఫీసరుగాని, ప్రిసైడింగు అఫీసరుగాని, ఆ సమయానికి దరఖాస్తు ఉన్నా లేక పోయిన వార్క అంచెన్ను అక్కర లేకుండా చేయవచ్చును. అందుచేత ఈ క్లాబు నేను వ్యక్తిరేతిస్తున్నాను.

* శ్రీ జి. నాయ్కరరావు (రాజీవు - రిజర్వుడు) : అధ్యక్ష ! ఇప్పుడు original Act లో Village Munsiff సమన్ సర్వు చేయుడం అనేది ఉంది. ఆ Village Munsiff ఆ నియమిత కాలంలో సర్వు చేయకుండా ఉన్న సంఘట నటు అనేకం ఉన్నాయి. అంతేకారుండా రెండు మూడు రోజులు అయిపోయిన తరువాత సమన్ యిచ్చినటువంటి సందర్భాలు ఉన్నాయి. అసలు Original Act లో ఉన్న దీనినే అమెండు చేయడానికి బరులు 'గోదకు అంటస్తేచాలు' అని అమెండు చేయబోతున్నారు. ఇది ఏమాత్రం మంచిదికాదు. ఈ విధంగా అమెండు చేసటయితే అసలు వారికి అందకుండానే పోతుంది. అందుచేత Village Munsiff serve చేయడం అనేది తీవ్రివేసి స్వయంగా ఆక్షటుంబియజమానికి గాని, లేకపోతే

ఆ కుటుంబంలో ముఖ్యులకు గాని అందివ్యాలి. అలాచేయకపోతే ఏపర్వెస్ కోసం చేస్తున్నారో అది నెరవేరదు. అట్లు చేసినట్లయితే వెంటనే అతను హజుకై చెప్పాడో దానికి పీలుంటుంది.

సమన్స యిచ్చేటప్పుడు Jurisdiction లో ఉండేటటువంటి మనిషికి గాక, 'Within the District' అని యిందులో అమెండుమెంటు పెట్టారు. జిల్లాలో ఏ మనిషికి నాసరే సమన్స యిస్తామని కినీ అర్థం. ఇది సరియైనదికాదు. Jurisdiction లోనే సమన్లు జారీచేయాలని, అమెండు చేయాలని సేను కోరు వున్నాను.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు జరిగిన చర్చలో ముఖ్యమైన విషయం ఎమిటంచే — గోడకు సమన్లు అంటించడంవల్ల, ఆ సమన్లు అందినట్లు గానే భావిస్తామని అంటున్నారు. అలా ఎన్నటికి జుగదు. మామూలుగా జరిగే వ్యవహారాలు అన్నీ జరిగిన తరువాత కూడా, ఆ మనుష్యులు దొరకకపోతే ఆ విధంగా గోడకు అంటిస్తామని అన్నాం. నార్కుల్ ప్రాసీసిజరు అంతా జరిగిన తరువాతే గోడకు అంటించడం అనేది ఉద్యవిస్తుంది. ధర్మం అంతా పార్టీమిదే ఉన్నట్లుగా భావిస్తున్నారు సభ్యులు అధ్యక్షా ! తమకు తెలుసును. సమన్స చెక్కిన మనుష్యులు ఆరు నెలలు కవపడని సందర్భాలు ఉన్నాయి. Avoid చేస్తారు. అతనికి interest ఉంది కాబట్టి ఆ విధంగా చేస్తాడు. ఈ విషయాలన్నీ మన అందరకీ తెలిసినవే. ఒక పోరంభోకులో ఒక తెట్టుకొట్టుకొని పోతాడు. ఆచెట్టును పట్టుకోవాలి. వాడు ఎక్కుడకో పోతాడు. సమన్స పంచాలి. అందుకోసమే jurisdiction extend చేచారు. రానిని రెస్ట్రిక్ట్ చేయలేదు. Village Munsiffసమన్లు సమ్య చేయడం గురించి విమర్శించారు. సివిల్ ప్రాసీసిజరు కోడ్ ప్రకారం మొరట నార్కుల్గా సమన్స జారీచేస్తారు. తరువాత రిజిష్టరు నోటీసు, యిస్తారు. ఆ వైన గోడకు అంటించడం, ఆ వైన కై అబుల్ వారంటు. ఇన్ని స్టేషన్ ఉంటాయి. మొత్తమొదటచే గోడకు అంటించరు. సివిల్ ప్రాసీసిజరు కోడ్ను అడాట్టు చేసుకోవడంవల్ల అదనంగా కొన్ని ఛసిలిటీన్ వస్తున్నాయి గాని ఉన్న వాటిని తీసివేయడంలేదు. ఈ విమర్శలు అన్నీ అపోవాల వల్ల చేసినవి గాని అంతకన్న మరేమీలేదు.

ఇక jurisdiction గురించి నాగేక్కురావు గారు మాట్లాడారు. వర్తిమ గోధావరి జిల్లా, నరసాపురం తాలూకాలో ఉన్న ఒక అసామీకి రాజోలు తాలూకాలో భూమి ఉంటుంది, నరసాపురంలో ఉన్న ఆసామిలై రావోలులో ఉన్న విల్లు మనసబుకు సమన్స జారీచేసే అధికారంలేదా? నరసాపురంలో ఉండే

అసామీకి, రాజోలలో భూమి కలిగి ఉండడానికి హాక్కు ఉన్నచ్చుదు, ఆఫూము లపై సమన్స జారీచేనే అవకాశం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా రాజోలు మునసబును అధికారం ఉండాలి. ఈ చట్టం 1866లో ప్రొసయినది. 1958లో హినీకి అమెండుమెంట్సు తీసుకొని పస్తున్నాము. ఈ వంద సంవత్సరాలలో ఇరిగిన మార్పులు ఇంయలో తీసుకొని రాబడినవి. అంతకంటే యింయలో క్రొత్త ఏమీలేదు. కాబట్టి ఈ విల్లును ప్రాణసుచేయవచ్చిన కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం - ఇనర్లో) : నోటిసు అంటించే అధికారం Village Munsiff కు యివ్వవలసిన అవసరం యేముంది?

విశ్వక స్వికర్త : మంత్రిగారు సమాధానం యిచ్చారు. యక కూర్చోండి. అసలు ఆచారం ఏమిటిఅంటే అందరూ మాట్లాడిన తరువాత యింకెవరూ లేకపోతే మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తారు. వారు సమాధానం యిచ్చిన తరువాత సభ్యులు మాట్లాడే అవకాశం ఉండరు. ఎప్పుడైనా extra-ordinary పరిస్థితులలో నా దొక్క పర్మిషన్స్తో మాట్లాడవచ్చు. ఇప్పుడు అలాంటి అసాధారణ పరిస్థితులుఁఁమి లేవు. కాబట్టి కూర్చోండి.

The question is :

“That the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a first time.”

The motion was adopted.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move:

“That the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a second time.”

Mr. Speaker : The question is:

“That the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a second time.”

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Sri K. Koti Reddy (Lakkireddipalli) : I beg to move. That in Sub-clause (a) of clause 2 between the words ‘Andhra’ and ‘area’ insert the word “State.”

Mr. Speaker : Motion moved.

* శ్రీ తె కోదిరెడ్డి అధ్యాత ! ఈ అమెండ్ మెండు అవసరం ఏమిచి అంటే, అంద్ర దేశం, అంద్ర రాజ్యం, అంద్ర భూభాగం అనేవచాలతై సామాన్య జనులకు ఉండేటటువంటి అభిప్రాయానికి, legal documents లో ప్రచురించే వదాలకు కొంత అప్పార్థం చేసుకోవడం కలుగుతోంది ఇందు మనం ఔన్న రాశాదులో ఉన్నాం. అంద్రులు ప్రైవేటరాశామకు వచ్చి యింది నేశారు, అది కేవలచి కొంత మంది మాట్లాడుతున్నారు.

వారి అభిప్రాయంలో అంద్రులు అంటే తెలంగాణలోనివారు కాదని ఉన్నాయి కాని అది సత్యంకాదు. ఆ విషయంకుడ వారికి తెలియకబోలేదు. తెలంగాణ అంద్రలో చేరనప్పుడు మనం అంద్ర స్టేట్ అని అనేవారం, తెలంగాణ చేరిపోయిన తరువాత అంద్రప్రదేశ్ అంటున్నాము. ప్రక్కిన్నతరాల సందర్భంలో మంత్రీలు అంద్ర ప్రాంతంలో ఫలానా ఉన్నది, తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఫలానా ఉన్నది అని చెప్పుతుంటారు. ఇది చట్టాలు తెలిసిన లాయర్సుకు ఫరపాలేదు. ఈని ఏమీ తెలియని సామాన్య ప్రజాసీకంలో కొన్ని అపోహాలు కలుగుతాయి. అంద్ర స్టేట్ area అంద్ర పరీచేట్ సేటు area అంటే ఎలాంటి అపోహాలకు ఆస్కారమమండదు. మంత్రీలు జవాబు చెప్పునప్పుడు Andhra area అంటే వినే సామాన్య ప్రభాలకు ఏది Andhra area; ఏది కాదు? ఈనే విషయం అర్థంకాదు, అందువల్ల తెలంగాణ అంద్రకాదు; తెలంగాణలు అంద్రులు కాదు: తెలంగాణ Andhra area కాదు అనే అభిప్రాయం వ్యాపించిపోతున్నది. అలాంటి అభిప్రాయం వ్యాపించనియ కుండా జాగ్రత్తగా ఉండవలయిను. అందువల్ల legal documents లో గూడ ఇలాంటి వచాలు వాడనిచో చాలా బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. నేను సికిందరాశాదులో ప్రింటులయిన, 'Our Deccan' అని పిల్లలు చదువుకొనుటకు ఉద్దేశించిన ఈ పుస్తకములో నుండి కొంత చదివి వినిపిస్తాను.

“The Andhras of the Circars, Rayalaseema and Telangana are all fortunate to have one State. We shall hope for a bright future for our new State.”

అంద్ర ప్రాంతం అంటే తెలంగాణ, రాయలీను, కోస్తాప్రాంతం అని ఇంత చిన్నపు ప్రకములో గూడ వార్షికారు. కాని మన legal documents లో Andhra area అంటే తెలంగాణ excluding అని అర్థం వచ్చున్నది. ఆ విధంగా ఉండడం కాగుండదు. ప్రక్కెకంగా ఆంద్ర భాగాలను వర్రించవచ్చి వచ్చినప్పుడు కోస్తాప్రాంతమును సాగర్ సీమ అనవచ్చు. రాయలీను రాయలీను యని,

శెలంగాణ శెలంగాణ యని అనవచ్చు. మొత్తానికి Andhra Pradesh State area అని అనవచ్చు. Andhra area అంచే అందులో శెలంగాణ కలిసి ఉన్నట్లు శాఖాంచాలని నా అభిపూర్ణయం. కాబట్టి ప్రభుత్వం నా అమెండ్ మెంటును ఒప్పు కున్న, ఈ అపోవాలకు తాపులేకుండా ఉంటుంది. ఆంధ్రులు అంచే శెలంగాణ వారు కాదు, అనే అభిపూర్ణయం రాకుండా చేసిన శాసుంటుందనే అభిపూర్ణయంతో నేను ఈ అమెండ్ మెంటును తెచ్చాను. నా చేతికి అందిన బిల్లులకు మాత్రాం అమెండ్ మెంటును తెచ్చాను. ఇది వరకే కొన్ని బిల్లులు pass అయినవి. అయితే వాటిని గూడ ఈ విధంగా సవరించవచ్చును. ఈ విషయంలో రెవెన్యూ మంత్రి గారు కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచించి సామాన్య ప్రజలు misunderstand చేసుకొనే అవకాశాలు లేకుండా చేయుటకు నా అమెండ్ మెంటును అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అవసరం లేదని ప్రభుత్వం యొక్క అభిపూర్ణయం. ఇది వరకు చేసిన Act లలో గూడ Andhra area అనే ఉన్నది. కానీ Andhra State area అని లేదు. ఇప్పుడు అంధ్ర ప్రేట్ లేదు. It is an old reference. It is going to die. State of Andhra Pradesh అయినది. Andhra area అని ఇది వరకు పెట్టినాము. ఇప్పుడు మరల Andhra State area అని పెట్టిన ఇంకా ఎక్కువ confusion కొతుంది. కాబట్టి ప్రస్తుతం దానిని విరమించుకోవలసిందని కోటిదశల్లకి గారిని కోరుతున్నారు.

మిషనర్ స్పీకర్ : దానిని మిరు press చేసున్నారా ?

శ్రీ కె. కోవిందరావు : Press చేయుట లేదు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవచ్చాను. నా సవరణను withdraw చేసుకొంటున్నాను.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. Speaker : The question is :

“That Clause 2 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Sri K. Kotti Reddy : I am not moving my amendment, Sir.

Mr. Speaker : The question is :

“ That Clause 3 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE 4.

Mr. Speaker : The question is :

“ That clause 4 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 5.

Sri. B. Sankaraiah : I beg to move :

“ For the words ‘within the District’, in Section 1 of the principal Act, substitute the words ‘within the jurisdiction.’ ”

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ వి. శంకరాయ : నమస్తు జారీ చేయుటానికి Jurisdiction అన్నాడు ముఖ్య లో గాలిగిన ప్రాదుర్బాహినీలో ఉన్న వ్యక్తికి సమస్త జారీ చేయడమని పర్ఫెక్షియాషంవ within the Jurisdiction అన్నాడు ముఖ్య లో కలెక్టరు రిజిషన్ లో చేయవచ్చును. తిల్లా రిజిషన్లు దాటి ఉన్నప్పుడు రెవెన్యూలోద్దు లేక ప్రఫుక్షంద్వారా నమస్తు జారీ చేయవచ్చెను. అంటే ఒక బక్ డిప్యూటీ జారీ లో ఎక్కుడో ఏ తిల్లాలోనో ఉన్న వ్యక్తికి గమస్తు జారీ చేయచం. ఆ నమస్తుగూడ ఏ గ్రాసు కరణంచేతికో, లేక ముసరుచేతికో కావి కెళ్ళింపం, దానికి అతనిని bind కావాలని చెప్పడం చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది అయిని విచారణ చేయకూడదనికాదు. విచారణ అవకరముకున్నప్పుడు ఆ వ్యక్తికి ఎక్కుడు ఉన్నప్పటికి విచారణ చేయవలసినదే. కానీ అలా చేయునప్పుడు ఏ బధిర్భూతి, ఆ నమస్తు జారీ చేయుని అతనికి Jurisdiction ఉండాలి. లేవప్పుడు ఔ అధికారి ద్వారా చేయాలి. అంచువల్ల ఈ నవరణను అంగీకరించాలని కోరుకున్నాను.

* శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్ష ! ఇంద్రాక clause క్రింద మండ్రి గారు యింకే తిల్లాలోనైనా అతని property తుంటే అది చేయవంపితుంటుండి గదా! అని చెప్పారు. అయితే Jurisdiction లో యింకాకరించి property తుండి

ప్రభకీ, అది ఆ మనిషికి జరికిడిని వుండే మనిషికి ఆ సమను అంద శేయం ఇరుగుపుంది. ఇంకో జిల్లాలోగానీ, యింకో తాలూకాలోగాని property గనుక వుంచే, అక్కడ ఆ jurisdiction లో వుండే మనసబుకు ఆ సమన్ serve చేస్తాడు, అంతే తప్ప, యా jurisdiction గాక ఏ జిల్లాలోనో వున్న వారికి యా సమన్ను జారిచేయడం ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ఈ jurisdiction లో వుండే భూములకు సంబంధించిన సమను, యా భూములకు సంబంధించిన వ్యక్తి యిం కొకచోట వుంచే ఆవిధంగా చేయవచ్చు. అంతేతప్ప, jurisdiction లో అతను వున్నాడా; లేదా; అసలు అతను ఏగ్రామమునకు చెందినవాడు, యివ్వి కాకుండా— ఆ jurisdiction లో అతను చాపురం వున్నట్లయితే, jurisdiction లో ఆ వ్యక్తికి సమన్ serve చేయవలసివుంటుంది. Clause లో 'within the district' అనివుంది గద అని ఆజిల్లాలో వున్న ఏవ్యక్తికి నాసరే ఆసమన్ను సేవించు ననడం ఎట్లాసాధ్యమో నాకేమీ అర్థంకావడం లేదు అందువలన within the district అని గాక, "within the jurisdiction" అని మార్చాలని కోరు వున్నాను.

శ్రీ తె. వెంకటరావు : అటువంటి అర్థవసరమైన పరిస్థితి వున్నది గనుక నే యిందులో ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయడమైనది. అంటేగానీ అందులో వేరేమి లేదు.

Mr Speaker : The question is: "For the words 'within the District in Section 1 of the Principal Act,' substitute the words "within the jurisdiction".

The motion was negatived

Mr. Speaker : The question is:

"That Clause 5 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 5 was added to the Bill.

CLAUSE 6.

శ్రీ వి. శంకరయ్య : అర్థాత్! Clause 6 ను delete చేయాలని నా నవరాజ. ఇంచాక మంత్రిగారు మాట్లాడును — Civil Procedure Code లో ను procedure మ ఆవాంబించాలావిపుంది, — ఆ procedure అంతా adopt చేస్తూ, దానికి యా నవరాజును, కూడా పెట్టాము అన్నారు. అయితే Civil

Procedure Code లో మనసబు ద్వారా అంచించాలిప్పంచా; అని మండల్గారిలో నేను ప్రత్యొస్తున్నాను. ఆవిధంగా గనుక Civil Procedure Code లో పుస్తి ట్లయితే మరల యక్కడ దానిని చేరువలసిన అవసుమెంటి¹ ఇష్టపు Civil Procedure Code లో పుండి ఆదికారాలను మాత్రం ఉపశాఖల తిథులో వాలని ప్రాయత్నిస్తుండే తప్ప, దానిలో సాచించిన procedure ను మాత్రం అవలంబించడం లేదనవలసిపుంటుంది. ఇంద్ర వృక్షల మధ్య తగాదా వచ్చినప్పుడు ఆ తగాదాను విచారించేది వారి అయినప్పుడు, ఆనిపంచం వేను ఆయిం యక్కడ శమను జారీచేసేది, case బనాయించేదికూడా revenue ఆధికారులకు సంబంధించిపుంది. అటువంటప్పుడు విచారణ జరిపేదికూడ రైవెన్యూ ఆధికారులే. ఈ విచారణ ఆనేది case పెట్టివారే కాకుండా దానిని వేరుచేయవలయును అని case పెట్టినవారు విచారణచేసి, తీర్పు యవ్వడా సరిమైనపాటి కాదని యప్పటికే ఎన్నో వేరుచేశాము. ఇంకా ఆనేకిభాల వేరుచేయడం స్వాయం అనుకోంటున్నాం. ఇటువంటి పరిష్కితిలో² notice లైనా procedure ప్రాచారం ఆ వ్యక్తికి అందశేయకుండా, ఆ గ్రామ కరణం చేతికో. లేక మనసబు చేతికో యిచ్చి, వారు గార్మానికి సంబంధించిన అన్ని ఇష్టయాలూ చూస్తున్నారు గనుక, దినినిగూడా చూస్తారని చెప్పడం ఎంతమాత్రం సబిలుకాదు. ఈవిధంగా కరణం, మనసబుకో ఆ నోటీసును యిచ్చినప్పుడు, అది ఆవ్యక్తికి యిచ్చినట్లుగా పరిగణించడం ఐరుగుతున్నాది అటువంటి సమయంలో ఆవ్యక్తికి వ్యక్తిరేకంగా కొంతవరకు అన్నాయం జరగడానికి ఆవకాశమందనే విషయం అందరికి ఛాలిసినదే. ఈవిధంగా ఒకరికి యవ్వడసిన notice ను యికోకరికి యిచ్చి, అది మాత్రం ఆవ్యక్తికి యిచ్చినట్లు ఖావించడం వలన, ఆవ్యక్తి గనుక గ్రామగలో లేకపోతే.....

మిశ్శరు స్పీకర్ : అంచే — మీ ఉద్దేశం అసలు గ్రామ మనసబు, కరణాలు అ నోటీసును అందశేయడమే తప్ప. అదికూడా కాకుండా యింటీమిద అంచీంచడం.....

త్రి. వి. కంకరయ్య. అధ్యక్ష ! ఆదికాదండి. ఈ clause delete చేయ మనడంలో³ అర్థమేమిటంచే—

త్రి. కె. వెంకటరావు : అధ్యక్ష! Section 3 of the Act 6⁴

“The summonses shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left for him on some adult member of his family residing with him or with the head of the village in which he lives ఉన్నారి.”

“ఈ విధంగా 3 Sections పున్నవి. ఈమూడుకాకండా, యిష్టుదు 4 వది కూడా వారు కలుపుతున్నారు. Civil Procedure Code ప్రకారం మొదట ఆ వ్యక్తికి సమనును అందజేస్తారు. ఒక వేళ ఆవ్యక్తి గనుక లేకపోయినట్లయితే, ఆ యింటిలోని adult member కు దానిని అందజేస్తారు. అతనుకూడ లేకపోతే ఆ గ్రామాధికారిక దానిని అందజేయవలయును. ఇక యిష్టుదు Civil Procedure Code ప్రకారం 4 వ stage ఏమి చెబుతున్నదంటే— గోడమీద అంటించవచ్చు అంఱున్నారు. ఈ 4 stages కలిపి comprehensive section అవుతుంది, కాని మొదటి మూడువళు తీసిపేసి యిష్టుదు కొత్తగా గోడమీద notice అంటించి యిచే మొత్తం సమను అనుకోమంటే— దానికి అర్థంలేదు. అది నాగ్యయంకాదు. ఈ interpretation తప్పు. వై మూడు చర్యలు జరిగిన తరువాతగాని, నాలుగవ చర్య తీసుకొనడానికి పిల్లెను. కనుక యా విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు గుర్తించ వలయునని కోరుతున్నాము.

తీ వాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష ! అవి యిందులో alternatives. అవి ఒకదాని తరువాత మరొక చర్యను అమల్లో పెట్టవలయునని మంత్రిగారు చెప్పినదానిలో ఎక్కుడాలేదు. ‘or’ అంటే అదికాకపోతే అనిమాత్రమే అర్థం.

తీ తె. వెంకటరావు : ఇది simple commonsense కు సంబంధించిన point. వైగా ప్రతివోచా యింకమముందు జుగుతున్న విషయమే మరి యిది గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యిలా ఎందుకు తట్టిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అక్కడ ‘or’ అని అంటే procedure ప్రకారం పెట్టవలయుననిగాని, అఖరు దానినుండి మొదటికి రావలయునని కాదు

మిశ్సెం స్పీకర్ : మొదటిది clear గానే వుంది.

“Summons shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left for him with some adult member of his family residing with him.”

“ఇక రెండవదానికి సభ్యులు వేరే సవరణ పెట్టారు; దానిని నేను allow చేస్తున్నాను. అది వారు, అన్నాయం అంటున్నారు. ఇక సఫవారి యిష్టం. ఆ సవరణ వున్నది. అయితే అదికాకుండా యింకాక కొత్తదికూడా మీరేమని పెడుతున్నారు అంటే— ‘if he cannot be found’ అనేదానిలోనే— “with the adult member or with the head of the village or it may be affixed—” అనేది వస్తున్నది. అంటే, యిది alternative అయితే యా

alternative అనేది 'If he cannot be found' అన్నదానికి మాత్రమే వర్తిస్తంది. 'Summons shall be served' అన్నదానిలో "or with the head of the Village in which he lives". "కనుక, ఆఖరు దానిని delete చేయడం వల్ల మీ నవరణగురించి మాట్లాడండి. తరువాత రెండవ నవరణకు వద్దాం.

శ్రీ పిల్లలమత్తి వెంకపేళ్లు (సంపిగామ) అభ్యర్థా ! శ్రీ వెంకబరాపుగారు యావిషయాన్ని యింతకుమందే వివరించారు. ఇందులో ఏమున్నదంటే — ముందు వ్యక్తికి సమను అందజేస్తారు; అతను లేకపోతే యింటిలోవుండే adult member కు అందజేస్తారు. ఈ రెండు కాకపోతే— మూడవదాని ప్రకారం, head of the village అంటే...

మిస్టరు స్పీకరు : దానికి తరువాత వద్దాం, ముందు మొదటిదానిని కొట్టే సిన తరువాత రెండవ దానిని గురించి మాట్లాడవచ్చు.

పిల్లలమత్తి వెంకపేళ్లు : నేను యా క్షామించనే మాట్లాడున్నానుచండి.

మిస్టరు స్పీకరు . నేను చెప్పేవి వినండి. రెండు నవరణలు కలిపి మాట్లాడ దానికి విల్టిందు. ఇందులో మొదటిది— కొత్తగా యిచ్చింది కొట్టివేయమని, అచ్చి పూర్తి అయిన తరువాత అసలు స్కోన్. ఇక అందులో clause ప్రస్తుతిందు. అసలు section 1 లోని 'with the head of the village' అనేది తప్పులని వస్తే అని వచ్చినప్పుడు తిరిగి మాట్లాడునురు గాని. అదీ, యికి రెండు కాకుండా confuse చేసి మాట్లాడకండి. యిందులో వర్ణితి ఏమిటంటే— చారు పెట్టింది కొత్తది. అసలే అన్నాయింగా వుంటే—మళ్లీ యిదికూడా ఎందుకు పెడుతున్నారు ! అని వారి భావం.

శ్రీ పిల్లలమత్తి వెంకపేళ్లు : అభ్యర్థా ! అదిసరే. ఇష్టుడు discussion...

మిస్టరు స్పీకరు : నేనిప్పుడు general discussion కు allow చేయడం లేదు. మొదట amendment move చేసున్నప్పుడే exact గా మాట్లాడాలి. అది అయిపోయింది. ఇష్టుడు చారు కొంత కలిపారు. మీరిప్పుడు పాతదానిమీన మాట్లాడడంవలన time waste అవడం, confusion కలగడంవల్సి లాభమేమీ పుండరు. అందువలన మీరు ఆఖరిదానిమీన మాట్లాడండి.

శ్రీ పిల్లలమత్తి వెంకపేళ్లు ; మీరు చెప్పినది అర్థం కాకుండా ఉన్నది. ఈ వ క్షామి సెషను కి ఈ నవరణ, దానిని మనం చర్చిస్తున్నాము. అప్పుడి దాని మీరనే నేను మాట్లాడు తున్నాను.

Mr. Speaker : Will he please resume his seat? I have given my ruling. చివర addition కు సంబంధించిన సవరణాలై తప్ప మాట్లాడడానికి వీలులేదు.

Sri. Pillalamarri Venkateswarlu : Will you Sir; kindly follow what I am saying? Deletion means opposing the new clause. That is why I have to discuss the clause.

పిష్ట్ స్టీకర్ : అది తరువాత రావచ్చును.

శ్రీ పిల్లలమత్తి వెంకటేశ్వర్రు : ‘తొలగించాలి’ అనేది ఒక సవరణ. అంచే ఉన్న క్లాబు వ్యక్తికిస్తున్నట్లు అన్నమాట. అప్పుడు క్లాబులో ఉన్న విషయాలను చెప్పాలని యస్తుికాడా. Deletion అంచే oppose చేయడం. నేను టి వ క్లాబును oppose చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : Yes. I allow it.

* **శ్రీ పిల్లలమత్తి వెంకటేశ్వర్రు :** Thank you, Sir. సంగతి ఏమంచే ఉన్న అమానాలను పరిష్కారం చేసుకొని సరిఅయిన సవరణలను చేసుకోవాలి. ‘By affixing it at the door’ అని ఉన్నది, ‘with the head of the village in which he lives’ అని ఉన్నది. Head of the village కి ఇచ్చినట్లయితే, door కు affix చేయవసరం లేదనేనా దీని ఖాగం? ‘or’ అంచే ఏమిటి? ఎదోఒకటి చేసిన పరిపోతుందనేనా? ఈ విషయమై మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారి. Head of the village కి ఇస్తే చాలును; గోడకు అంటించ నక్కర లేదు అంటారా అది పాటీకి సట్టం కలిగిస్తుంది. ప్రతి గ్రామంలోను కతలున్నాయి; మునసబ్ కరణాల తగాదాలున్నాయి. Head of the village కి ఇచ్చినాము అని చెప్పి మిగతా ఖాగం — గోడకు అంటించే ఖాగం — implement చేయవసరాలేదు. ‘or’ బదులు ‘and’ పెడితే జాగుంటుందేమో?

మిష్ట్రెస్ స్టీకర్ : అట్లా అయితే మీరు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ జి. యులమండారెడ్డి : Head of the village కి సంబంధించిన ఖాగం తీసివేసి ‘and’ ను ‘or’ బదులు పెడితే ఒప్పుకుంటాము.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : 100 సంవత్సరాలనుంచి ఎక్కుడా తగవు లేకుండా నడుస్తున్న సందర్భంలో ‘Head of the village’ కి సంబంధించిన ఖాగం తీసి వేయడం ఉండదు. Head of the village ఇక్కడ permanent గా ఉండబోతున్నాడు—ఫలి వీమనా.

శ్రీ పిల్లలమళ్ళీ వెంకటేశ్వరరావు : ఈ సవరణ ఈ రోజునే వచ్చింది. ‘or’ అని ఉంచే Head of the village కి ఇచ్చాను అంటాడు, ఇవ్వక పోయినా.

త్రి. కె. వెంకటరావు : Affix చేయడం ఒకచే కొత్తగా వచ్చినది. మిగిలిన విషయాలు 1860 నుంచి వస్తున్నాయి. ఈ రోజున తప్ప పట్టుకోవడంలో అర్థం కనిపించడం లేదు అది వరకు లేని కొత్త ఇబ్బంది రావడం లేదు.

మిష్టర్ స్టేవన్ రు : ‘or’ బధులు ‘and’ పెట్టడంలో అర్థం కూడా నాకు కనిపించడం లేదు.

శ్రీ పిల్లలమళ్ళీ వెంకటేశ్వరరావు : ఎందుకిల్ల ?

Mr. Speaker : Mr. Venkateswerlu is going on false prestige. I am going to try to help everybody. I am not going on false prestige. I do not believe in false prestige. ఏమైనా పొర పాటుంచే చెవికే దిద్దుకుంటాను. As a lawyer చెబుతాన్నాను. ‘నేను move చేశానుకదా’ అనుకోవద్దు. ‘And’ అనడంలో అర్థం లేదు. The summons shall be served personally—on the person—అది ఒకటి. Or if he cannot be found it may be left for him with some adult member of the family residing with him—న్యాయమే. ఈరిలో లేకపోతే ఏమి చేయాలనే ప్రక్రి ఉన్నది It may be affixed at the door or left with the Head of the village. ఇందులో అన్యాయం ఉన్నదని మీరు అంటారు. శాగానే ఉన్నది. ఉదిపోవడం, గెలవడం సంగతి అట్లా ఉంచండి. ఆ విషయం arguable; we can sympathise with it. ఆ విషయం మీద చెప్పండి. ‘And’ అని పెట్టడంలో అర్థం లేదు. He has a right to touch the Section. He may please confine himself to saying that the new addition is injurious and disadvantageous—ఆ విధంగా తెచ్చండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) : నేను మండ్రి గారిని అడిగేనీ ఒకచే. 100 సంవత్సరాల నుంచి ఉంటున్నది అన్న విషయం కాదు. అది నిజమే అనుకోండి. ఈ మధ్యకాలంలో ప్రజలకు గార్మి మునసబులకు, కరణాలకు, పోలీసులకు తెలివి తేటలు పెరిగినాయి. అందరు చట్టాలను శాగా చదువుకుంటున్నారు. Person మీద summons జారీచేయాలి: అందుకు అవకాశాలు లేకపోతే ఇంట్లలో ఉన్న adult member కు ఇవ్వడంనిఉంటుంది. లేకపోతే గార్మి మునసబులు ఇవ్వాలని ఉన్నది. ఇంతకు ముందు 100 సంవత్సరాలలో ఏ అన్యాయాలు ఐరుగిక పోతే ఇక ముందు ఇచ్చగ భాదధని ఏమీలేదు. గ్రామ మునసబులు ఇంట్లలో

మరొకరికి ఎవరికైనా ఇవ్వాలంచే భాగానే ఉంది వారెవరు తీసుకొనకపోతే ఏమి చేయాలనడానికి క్రొత్త క్లాబు పెదుతున్నారు తలుపులమీద అంటించాలంచే గాలికి చిరిగిపోయింది, వర్షానికి తడిసిపోయింది ఆనవచ్చు. అచి ఆలా ఉంచండి. గ్రామ మునసబుకు ఇచ్చి వెళ్లాము; అందుచేక ఇంట్లో ఎవరికి ఇవ్వనవసరం లేదు అంటే? గార్మిమ మునసబుకు పార్టీ కండిదారుడై తే పార్టీకి అన్యాయం జరుగుతుంది. గార్మిమాలలోని పరిస్థితులు మనకు తెలుసును తలుపు మీద అంటించడానికి క్రొత్త phrase add చేస్తామంటారా మాకు అభ్యంతరం లేదు. మునసబ్బకు ఇవ్వడం విషయం తొలగిస్తే తలుపువై అంటోచే భాగానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇంట్లో ఉంచే మనిషివైన జారీచేస్తారు. లేకపోతే తలుపువై అంటిస్తారు మునసబునకు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమిటి? false prestige ఉంచటాడని తమరు సెలివిచ్చారు. మంచిది. మునసబ్బకు ఇవ్వడానికి నంబంధించిన భాగాన్ని తీసివేస్తే చాలాను. ఇందులో ప్రభుత్వానికి వచ్చిన సప్పం ఏమిలేదు.

మిష్ణరు స్పీకరు : మరొక సవరణ ఇచ్చారే—దీని సంగతి ముందు తేల్పండి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం): ఈ వ క్లాబునకు చేను ఇచ్చిన సవరణ ఉన్నది. చాలా సార్లు తమ దృష్టిని ఆకర్షించడానికి చూచినాను. సవరణ ఇచ్చిన తరువాతనైనా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వడపోతే ఎట్లా? మేము కూడా శాసన సభ్యులుగా ఇక్కడ ఉన్నాము. దయచేసి మా అభిపొర్చయాన్ని కూడా వినవలసిన అవసరం ఉన్నది కదా!

Mr. Speaker: I can only allow discussion amendment after amendment. If one is lost, another will come.

శ్రీ పి. నరసింగరావు: Delete Clause (6) వుంది కాబట్టి ఇప్పుడే వస్తుంది.

మిష్ణరు స్పీకరు : రెండు amendments వున్నాయి. నా సవరణ వుంది. కాబట్టి నన్నే ముందు పిలువాలనడానికి లేదు. **శ్రీ** సుందరయ్యగారు చెప్పిన అంశాన్ని విచారిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రామమూర్తి : Point of Order, Amendment ఎవరైనా యిచ్చి నప్పుడు ముందు amendment యిచ్చిన మనమ్ములను పిలిచి తరువాత ఆదనంగా మనమ్ములను పిలుస్తారా? లేక amendment యిచ్చిన మనమ్ముని వెనక్కు ఔట్టి amendment యివ్వనటువంటి వారిని పిలుస్తారా? ఏవధ్యమంతో దయచేసి తెలియ ఫరచండి.

మిశ్సరు స్పీకరు : amendment యిచ్చినవారిలో ఎవరో ఒక్కరిచేత ముందు మాట్లాడిస్తాను. తరువాత ఎవరినిపడితే వారిని మాట్లాడినిస్తాను. Amendment యిచ్చిన వారందరిసి పిలువాలనే order నాటు లేదు. I am giving my ruling; let him remember it. ఒక point మీద చర్చ జరుగు చున్నది. ఇంతలోనే మీకు నేను amendment యిచ్చానని తెచి నుంచున్నారు. మాట్లాడడానికి amendment యివ్వసక్క రాలేదు. He has a right even if he has not given an amendment.

శ్రీ పిల్లలమళ్ళీ వెంకపేళ్ళర్థు : అధ్యక్ష ! నేనీ clause కిచ్చిన amendments అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని శ్రీ సుందరయ్యగారు చేసిన సూచనలు రివిన్యూమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. శ్రీ సుందరయ్యగారు delete 'with the head of the village in which he lives' అనేదానని తొలగించమన్నారు. అది తొలగిస్తే మిగిలింది accept చేయడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని ఏ కారచాలవల్లనైనా తొలగించడానికి అంగీకరించకపోతే మరో సూచనను చేస్తున్నాను. Head of the village కివ్వమంచే కొంతమంది కాకపోతే కొంత మంది అయినా ఆ పార్టీకి convey చేయకుండానే - చేచామని చెచితే ఆపార్టీ నష్టపడే యిబ్బంది వుంటుంది. Head of the Village నుండానే పట్టుదలవుంచే "and also by affixing on the outer door or in a conspicuous place" అని చెడితే సరిపోతుంది. అది వుండాలని నా వుద్దేశ్యం. మంత్రిగారు రెండింటిలో వ్యాపారాన్ని నా నర్సరీ పార్టీకి అభ్యంతరం లేకుండా వుంటుందని విన్న విస్తున్నాను.

మిశ్సరు స్పీకర్ : "and also" అనడం వల్ల దీనిని control చేస్తుందా ? The summons shall be served personally.

శ్రీ పిల్లలమళ్ళీ వెంకపేళ్ళర్థు : మా point అభ్యం అయినది కనుక legal గా ఎట్లా పెట్టినా నరే.

శ్రీ పి నరసింగరావు : ఇప్పుడు సవరణ Head of the Village క్రిందవుంది. దానితోబాటు ప్రభుత్వం క్రొత్త amendment చేశారు. "Door మీద affix చేసి" అనేది చివరికి వుంది. మంత్రిగారు explanation చేస్తూ మొదట serve చేసే ప్రయత్నం చేయడం, అతను లేకపోతే adults కి ఇంవ్యడం, village head కివ్వడం జరుగుండని చెప్పారు. కాని క్లాజ్ టి డ్యూచా ఇచ్చిన సవరణ వల్ల అది last కి వస్తుంది. Village Head వారిలో వుంటాడు. Village Headman కిచ్చిన తరువాత affix చేయడం అనే నమస్క్య ఉండనే పుండరు.

Village Headman కంటె Affixing on the door అనేది ముందు చెడితే బాగుంటుందని మనపి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య : నా సవరణమీద నేను మాటల్లాడడం పూర్తి చేయక మందే నూచన చేశారు. నా సవరణ ఉద్దేశ్యం యిది. తలుపుకి అంటించడం పనికి రాదన్నది ముల్యం. Encroachment Act లో, ఆరు, ఏదు sections కింద జారీ చేస్తున్న సమన్సు కివాయ జమీందారులకు అందడంలేదు. ఇదివరకు గ్రామాధి కారులకు సమన్సు యివ్వువచ్చు కాబట్టి, సాగుచేసే లైతులకు అందకుండానే జమూ బందిలో పెనాట్లి సంగతి తెలిసేది. ఒకొక్క రోజు అప్పటికికూడా fix చేయరు. ఎల్లండికో, మరునాటికో వాయిదా వేసి ఆస్తుడు fix చేస్తారు. Legal గా పుండా అంచే “మేము అప్పుడే notice యిచ్చామంటారు. అందువల్ల తలుపుకి అంటించ వచ్చునంచే అంటించకుండానే అంటించినట్లు చెప్పడానికి అవకాశం పుంటుంది. ఆ విధముగా చేయలేదని తలుపు సాక్ష్యం చెప్పులేదు. అందువల్ల ఆ రెండూ అనవ సరం. Civil Procedure Code ప్రకారం Registered Post లో పంపించే పద్ధతిన చేయాలి. కానీ తలుపుకి అంటించడం అనే పద్ధతివల్ల చాలా అన్యాయాలు జరుగుతాయి. 100 సంవత్సరాలనుంచి యింతవరకు సక్రమంగా విచారణ ఇరువ కుండా, ఎన్నో గ్రామాలలో penalty లు వేళాలో అవకాశం యిస్తే చెప్పగలను. 100 సంవత్సరాలనుండి అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఇకమీదట కూడా అది జరగా లని చెప్పడం ఏమాత్రం సమంజనం కాదు. అందువల్ల యూ క్లాష్టా delete చేయాలని నా సవరణ.

మిస్టర్ స్పీకరు : Delete new clause, అనీ, delete old clause అనీ రెండు సవరణలున్నాయి. మరి ముందు పెట్టినా పరవాలేదు.

* శ్రీ కి. యల్లమండారెడ్డి : అద్భుతా! దీనిలో రెండు విషయాలున్నాయి. ఒకటి మొట్లు మొదట తమరుకలవిభీషిణుణ్ణుగా తలుపుకి అంటించే వ్యవహారం. రెండింది మునసబుకినే వ్యవహారం రెండూ చాలా ప్రమాదకరమైనవని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు కలవిభీషిణ్ణు Civil Procedure ప్రకారం చేస్తాం అంచే ఆణెపడలేదు. రెవిన్యూ కాఫను దీనిలో యిరికించడంలోనే చాలా ప్రమాదంతుంది. మొట్లు మొదట ఆసామీకి నోటీసు పంపించడం, రెండవసారి పెద్దమనిమికవ్వడం, ఆరెండు సార్లు పోయిన తరువాత కుమాడోసారి మునసబుకి యివ్వువచ్చు నంటున్నారు. కానీ రెవిన్యూ అధికారిక, అతనికి పున్న లాపాడేవి వ్యవహారం ప్రకారం మొదటి

రెండు సార్లు లేడని మూడవసారి మునసబుచేత సంతకం పెట్టించుకునే ప్రమాదం వుంది. అందుచేత obligatory గా మునసబు ఆ ఆసామీకి చెప్పాలనేది యిందులో చేర్చినట్లుయైతే నాకు ఆ జైవణ లేదు. అందువల్ల మునసబుచేత సంతకం పెట్టించు కొంటారు. మునసబుతో రెవిన్యూ అధికారులకు ఉండే లావాదేవీల ప్రకారం, యిం మూడు పనులు చేయకుండా 1. లేదు, 2. లేదు, 3. లేదు, కాబట్టి మునసబు గారిచేత సంతకం పెట్టించుకొన్నామని చెబుతారు. మునసబు సంతకం పెట్టిన తరువాత obligatory గా ఆ ఆసామీకి చెప్పాలనేది ఇందులో చేర్చినట్లుయైతే నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అది లేకపోతే, ఆ మూడు పనులు చేయకుండా మునసబు ఏ తాలూకా అఫీసుకు వచ్చినప్పుడిగే, లేక తాల్కొల్లారు ఆ గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడిగే సంతకం పెట్టించుకునే వ్యవహారం తప్పితే రెండవది జరగదు.

[Sri. S. Ranganatha Mudaliar in the Chair]

సివిల్ కోర్టు ప్రకారం కావాలంటే ఆరకంగా చేసుకోవచ్చు. కానీ రెండు సార్లు ఆగార్మింపు పోవడం, మూడవసారి అందించినట్లు థావించడం, లేక రిజిస్టర్ పోస్టులో వంపించడం, ఆరకంగా చేయాలిగాని మునసబు బ్రంచ్ కార్డుగా పెట్టుకొని, మునసబుచేత సంతకం పెట్టించుకుంటే సరిపోదు. కాబట్టి ఈ విధమైన యిఖ్యాంది లేకుండా మంత్రిగారు చేయాలని నా మనవి. గ్రామాలలోపొద్దున లేచినది మొదలు సాయంత్రం వరకు ఇరుగుతున్న విషయాలు యివి. ఇది మునసబు మీద కోపంతో చెప్పేమాట కాదు. ఈ వ్యవహారం యట్లా పెట్టితే చాలా చిక్కులు వస్తాయి. అందువల్ల అటువంటి యిఖ్యాంది లేకుండా చేయమని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I wish to state that just now I went through the Acts and found that there is no reference to the village headman regarding the serving of summons and I need not insist that it should continue. Therefore, I accept the amendment that the reference to the village headman should be dropped and the last clause may be amended so as to read 'or by affixing on the outer door of the house'. If Mr. Narasinga Rao's amendment is accepted, that will save the situation.

Mr. Speaker : The amendment of Mr. Narasinga Rao reads as :

'In Section 3 of the principal Act, delete the words "or with the head of the village in which he lives",'

Sri K. Venkata Rao : If that is deleted, it will read like this :

The summonses shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have resided." That is the form on which the Government agrees „if the Opposition also agrees.

I submit to the Chair, Sir, that first Sri Narasinga Rao's amendment may be put to the House and accepted. Then the Official amendment to the Original Clause may be put.

Sri P. Narasinga Rao : I beg to move :

"That in Section 3 of the principal Act, delete the words 'or with the head of the village in which he lives.'

Mr. Chairman : The question is :

"That in Section 3 of the principal Act, delete the words 'or with the head of the village in which he lives.'

The motion was adopted.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I beg to move that the following shall be Clause 6 :

"Summons shall be served personally on the person concerned or, if he cannot be found it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have last resided or carried on business or personally worked for gain."

Mr. Chairman : The question is :

Substitute the following for Clause 6 :

Sommons shall be served personally on the person concerned or, if he cannot be found, it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have last resided or carried on business or personally worked for gain.

The motion was adopted.

Clause 6, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE 7.

Sri B. Shankariah : Sir, I beg to move :

Add the following as sub-clause (3) of new Section 7 :—

“ 3. The rules made under this Act shall be placed on the Table of the House for a period of 30 days.”

Mr. Chairman : Motion moved.

దీనికి సంబంధించిన రూల్సు చేసేటప్పుడు హోస్టలు ముందు వెట్టాలని కోర బడినది. దీనిని మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను. అనేక సందర్భాలలో ఈ సమన్సు జారీచేస్తారు. కాబట్టి దీనికి సంబంధించిన రూల్సు సఫ ముందు వెట్టుట నాయయము. దీనిని మంత్రిగారు తప్పక అంగీకరిస్తారని ఖావిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : రూల్సుచేసి 30 రోజులలోపున హోస్టలు ముందు వెట్టాలని ఉన్నది.

Sri P. Sundarayya : If the hon. Minister agrees, there need not be discussion on this amendment.

Sri K. Venkata Rao : I accept the principle of the amendment because in our legislation, we are given a period for placing the rules on the Table of the House. I have no objection to accept the principle of placing the Rules on the Table of the House. If they accept it as 14 days, we shall accept the amendment. The amendment will be in the following form :

“ 7 (3). All rule made under this Section shall be laid on the Table of the Legislative Assembly as soon as

possible after they are made and shall be, subject to such modifications whether by way of repeal or amendment as the Assembly may make within 14 days thereafter during the session in which they are so laid.”

Sri B. Shankaraiah: I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I beg to move :

“Add the the following as sub-clause (3) of Clause 7 :

“All rules made under this Section shall be laid on the Table of the Legislative Assembly as soon as possible after they are made and shall be, subject to such modifications, whether by way of repeal or amendment as the Assembly may make within 14 days thereafter during the session in which they are so laid.”

The motion was adopted.

Sri P. Narasinga Rao : Sir, I beg to move ,

‘In Section 5 of the principal Act, delete the words ‘or is a person whom by reason of rank or sex it may not be proper to summon’ and the words ‘of his own motion’.’

Mr. Chairman : Motion moved.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అధ్యక్ష ! నేను యా అమెండ్ మొంట్ ను ప్రతి పాదిస్తున్నాను. ఎవరైనా, విడైనా కారణంచేత, కోర్టులో హాబిలు కాలేకపోతే, అటువంటివారు ఒక పిటిషన్ పెట్టుకోవటం, ఆ పిటిషన్ లో చూపించిన కారణాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రిమేడింగ్ ఆఫీసర్ అతని అట్టిండెన్సును దిన్ పెన్నీ చేయ టమో, చేయకపోవటమో ఇరుగుతుంది. ప్రిన్సిపల్ యాట్లు “or is a person whom, by reason of rank or sex, it may not be proper to summon” అని ఉన్నది. రాసితోపాటు, ప్రిమేడింగ్ ఆఫీసర్ తన యొక్క అభిపూర్ణయాన్ని అనుసరించి, (అతడు పిటిషన్ పెట్టుకపోయినప్పటికీ) అతడు చాలా పెద్దవాడనో, లేక వేరే సెక్స్ దృష్టితోనో, అతని అట్టిండెన్సును

డిన్‌పెన్‌ చేయవచ్చనని ఉన్నది. ఇది డిస్క్‌రిమిసెటింగ్‌గా ఉన్నదని నేను అధిశాఖీయపదుతున్నాను. ఎవరైనా అటువంటివారు పిటిషన్ పెట్టుకొంచే, దాని విషయంలో ప్రిన్‌డింగ్ ఆఫీసర్ డిస్క్‌రిపన్ ఉన్నది కాబట్టి, అందు వారి యొక్క అట్టన్ డెన్‌పెన్‌ డిన్‌పెన్‌ చేయవచ్చు. కాబట్టి యా వర్డ్‌న అవసరమని, వాటిని డిలిట్ చేయమని నేను యా సవరణ ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య : అధ్యాత ! సివిల్ ప్రొసెంజర్ కోడ్‌లో “ఇప్పుడు ఎవరికైనా ఆ విధమైన విచారణకు రావటానికి పీలులేనప్పుడు, వారు అవిధంగా రాలేకపోవటానికి కారణం తెలియజేయవలసి ఉంటుంది” అని ఉన్నది. ఈని దీంట్లో ప్రత్యేకంగా “రేంక్, సెక్స్” అని యా విధంగా ప్రాసినందువల్ల ఎవరై తే నిజంగా రావలసి ఉంటుంది, వాళ్ల రావలసిన అవసరం లేకుండా చేయటం, నిజంగా జబ్బువడి, ఇతర కారణాలవల్లనో రాలేనివారిని రమ్మని చెప్పటం జరుగు తుంది. ఈ రేంక్ క్రిందకు వాళ్ల రాలనిచెప్పి, వాళ్లను రమ్మనమని చెప్పటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి యా వర్డ్‌ను తీసివేసే మంచిది. ఎవరైనాపరే అట్టెండ్ కాలేకపోతే, వారు దానికి తగిన కారణాలు తెల్పుకొంటూ సివిల్ ప్రొసెంజర్ ప్రకారం అర్థాలు పంపించుకొంటారు. దానినిబట్టి చర్య తీసుకోవాలి. కాబట్టి, యా విధమైన డిస్క్‌రిమిసెషన్ పెట్టటం స్తునటువంటిది కాదు. మనం ప్రత్యేకంగా యా సివిల్ ప్రొసెంజర్ కోడ్‌లో యా అధికారం తీసుకొంటూ, మర్లీ ఇది ఇక్కడ పెట్టటం న్యాయమైంది కాదు. కాబట్టి మంత్రిగారు యా సవరణను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman: The Government want to add new sections 6 and 7 after section 5. So, Section 5 is not affected. And, therefore, the amendment of Sri B. Sreeramamurthi is ruled out of order.

శ్రీ జి. యల్లమండారెడ్డి : అధ్యాత ! మంత్రిగారు ఒక సవరణ పెట్టవచ్చును, కాని అసలు తెలంగాఢాలో ఉన్న చట్టాన్ని తీసివేస్తున్నారు. తెలంగాఢాలో ఉన్న చట్టంలోని అన్ని క్లాబులు తీసి యా కొత్త చట్టం తెలంగాఢాలో పెట్టుతున్నాము. అందువల్ల మేము ఏ క్లాబ్‌కైనా సవరణలు పెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈ చట్టంలో ఉన్న క్లాబు లస్సి తెలంగాఢా పొర్చుంతంలో అనులు జరగటానికి, మనం యా అసెంబ్లీలో ఆమోదిస్తున్నాము.

శ్రీ డి. వెంకపురావు : స్పీకర్ గారు యా సర్వీష్ట్ మీద రూలింగ్ ఇచ్చారు. మేమన్నావే నేను పెట్టిన రూల్సుమీద వారు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఒక రూలు

టవ్ చేస్తే దానికి అమెండ్ మెంట్ పెట్టివచ్చు; ఆ రూలు టవ్ చేయనపుడు ఎమండ్ మెంట్ పెట్టటానికి వీలులేదు' అని మొన్ననే స్పీకర్ గారు దూలింగ్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు యా సెక్షన్ ౬, అసలు టవ్ చేయటం లేదు. ఇప్పుడు ఆ చట్టాన్ని ఎక్స్‌ప్రైండ్ చేస్తున్నారు. తెలంగాణలోనిని తీసేస్తున్నారు. అని ఎఫ్ఫ్రెండ్ అవుతున్నాయి గనుక, వాటికి అమెండ్ మెంట్ పెట్టివచ్చుగాని, అసలు టవ్ కానటువంటి సెక్షన్స్కు ఎమెండ్ మెంట్ పెట్టటానికి వీలులేదు.

శ్రీ జి. యల్లిమండారెడ్డి : ఏ సెక్షన్ టవ్ చేస్తుందో, ఆ సెక్షన్ కే అమెండ్ మెంట్ పెట్టాలనే దాంటో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం లేదు. కానీ యా చట్టంలో ఉన్న అన్ని సెక్షన్స్ తెలంగాణలో అప్పటి చేస్తున్నారు. కాబట్టి అన్ని సెక్షన్స్ టవ్ అవుతున్నాయి. అన్ని సెక్షన్స్ మన రాష్ట్రీంలోని మూడవవంతు థాగంలో కొత్తగా అప్పటి చేస్తున్నాము. అటువంటప్పుడు ఆ సెక్షన్్ యొక్క మంచి, చెదులు మనం ఆలోచించుకుండా ఉండటం ఏ విధంగా సరైనదో నాకు అర్థం కావటం లేదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అధ్యక్ష ! అసలు సెక్షన్ ౬ యొక్క రిఫరెన్స్ కూడ వచ్చింది. క్లాజు ౬ లో — “The officer issuing the summons or a subordinate deputed by such officer under section 5, shall have the same powers as are vested in a Civil Court.....”

ఈ విధంగా ఉంది. ఈ విధంగా సెక్షన్ ౬ కు రిఫరెన్స్ వచ్చించికాబట్టి, నేను ప్రవేశపెట్టిన ఎమెండ్ మెంట్ సమంజనమైనదని అంటున్నాను.

Mr. Chairman : In the Bill, it is mentioned like this : “After section 5 of the Principal Act, the following sections shall be added, namely.

“The officer issuing the summons or a subordinate deputed by such officer under section 5, shall have the same powers as are vested in a Civil Court under the Code of Civil Procedure, 1908.”

So, section 5 is not at all affected. My ruling stands.

శ్రీ వి. ఎల్లారెడ్డి (బగ్గారం) : అధ్యక్ష ! పాయింట్ అఫ్ ఆర్డర్ రైట్ చేస్తున్నాము. మొత్తం యా యాక్టు కొత్తగా తెలంగాణా పార్టీంతానికి అప్పటి చేస్తున్నారు. ఇది వరకు అక్కడ వేళే రూలు ప్రోదరాఖాదు చెవిన్మాయి యాక్టులో

ఉన్నాయి. వాటని తీసివేసి, అంద్రప్రాంతంలో ఉన్న యాక్షును కొర్తగా మొత్తం తెలంగాచాకు అప్పయిచేయటం జరుగున్నది. తెలంగాచాకు సంబంధించిన నంతవరకు దీనిని కొత్త విలుగానే మనం చూడవలసి ఉన్నది. అందువల్ల దీనిలో ఉన్నటువంటి ప్రతి స్క్యూన్సు అమెండ్ మెంట్ పెట్టటానికి, వాటని దిస్క్యూన్ చేయటానికి అవకాశం ఉండాలి కాబట్టి ఇప్పుడు ఇచ్చిన ఆర్డర్, అవుట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని నేను అనుకొనుంటున్నాను, మీరు తిరిగి అలోచించి, ఆ యాక్షు కొత్తగా తెలంగాచాలో అప్పయి అవుతున్నది గనుక, దానిలోని ప్రతి క్లాజును చర్చించటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కాబట్టి ఇందులోని ప్రతి క్లాజుకు సవరణలు మూవ్ చేయటానికి అవకాశం ఉండాలని కోరుతా, యా విషయంలో మీరు తిరిగి పునరాలోచించాలని నేను మిమ్ములను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

Mr. Chairman: There is no reason for reconsidering the ruling.

Mr. Chairman: The question is :

“ That clause 7 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 7 was added to the Bill.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వరర్లు: అధ్యక్షా ! ఇక్కడ serial number యివ్వడ ముందో ఒక discrepancy ఉన్నది. దీనికి serial number సరిగా ఇవ్వలేదు రి వ క్లాజు తరువాత 7 వ క్లాజు, 7 తరువాత 8, 8 తరువాత మరల 7 అని print చేయబడినట్లున్నది. ఈ 7 వ సెంబను clause 5 (7) వేయాలని అనుకుంటాను. వెంకటరావుగారు 7 (7) లో పుంచే నేను 5 (7) లో పున్నాను. ఇది ఏమిటి చెప్పవలసివున్నది.

Sri K. Venkata Rao: Clause 7 is only to amend sections 6 and 7. ఈ 7 వ క్లాజు విలులోని అంకె. It is only an addition of a new Section to Madras Act III of 1869.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వరర్లు: విలులోని క్లాజులయొక్క serial numbers చూడండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు: ఇక్కడవేసిన అంకెలు క్లాజుల సెంబర్లుకావు. Clause 6 is only to amend Sec. 3 of the original Act. దానిని చూడండి. Rule making power విషయములో 14 days కు ఇప్పుకున్నారు, అది power to

make Rules క్రిందకు వచ్చింది Table మీద పెట్టుబానికి 14 రోజులు అనేది ఒప్పుకున్నప్పుడు అది pass అయిరట్టేగదా దానితోశాంతు వున్న sub-clause క్రింది దానితోకి పెట్టింది. అంతగా వారు ఒప్పుకోకపోతే, మరల ఓటుకు పెట్టవచ్చు.

శ్రీ పిల్లలమణ్ణి వెంకపేశ్వరర్లు : ఎలమంచారెడ్డిగారు, ఎల్లారెడ్డిగారు, ఇద్దరు కూడ Sec 6 క్రింద point of order raise చేస్తూ 5 వ క్లాబును కూడ touch చేయవచ్చనని అన్నారు. ఆ సంగతి మీదృష్టికి తెచ్చారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అది అంతా అయిపోయిందండి. మీరు రూలింగు కూడ ఇచ్చారు

Mr. Chairman : Yes. There is no going back. Now I shall put clauses 8 and 9 to vote.

Mr. Chairman : The question is :

“That clauses 8 and 9 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 8 and 9 were added to the Bill.

CLAUSE 1.

Mr. Chairman : The question is :

“That clause 1 stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

PREAMBLE.

Mr. Chairman : The question is

“That the Preamble stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I beg to move :

“That the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 be read a third time and passed.”

Mr. Chairman : The Question is :

“That the Madras Revenue Summons (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 be read a third time and passed.”

The motion was adopted.

**The Madras Land Encroachment
(Andhra Pradesh Extension and
Amendment) Bill 1958.**

Sri K. Venkata Rao : Sir, the Leader of the Opposition has requested me that the Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 may be taken after the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958. I have also agreed.

Sri R. B. Ramakrishna Raju : I think a formal motion is necessary to change the order of business.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I move :

“That item (3) i. e. The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be taken in place of item (2), i. e. The Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958.”

Mr. Chairman : The question is :

“That item (3) i. e. The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be taken in place of item (2), i. e. The Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958.”

The motion was adopted.

**The Madras Survey and Boundaries
(Andhra Pradesh Extension and
Amendment) Bill, 1958.**

Sri K. Venkakata Rao : Sir, I beg to move :

‘That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a first time’

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri K. Venkakata Rao : I wish to invite the attention of the House that this Act belongs to the year 1923. It is a specific piece of legislation and provides for Survey Officers with powers to enter upon the lands to be surveyed.

అంచే, ఇందులో^o Lands ను సర్వే ఏ విధముగా చేయాలి Boundaries, Settlement of disputes ఏ విధముగా ఇరగాలి, Survey Record ఏ విధముగా maintain చేయాలి అనే విషయాలను గురించి మాత్రమే యా లిట్లులో^o చెప్పబడి ఉంది. Survey ను గురించిన notification అరి, Conclusive proof. దాన్ని దిద్ద టానికి power కోర్టులకు తప్ప, మరెవ్వారికిలేదు. ఈ Act ద్వారా Madras Estates Abolition Act క్రింద వచ్చిన Estates గ్రామాలలోని భూమిలన్ను సర్వే చేసే అధికారము తెచ్చుకుంటున్నాము. Hyderabad Land Revenue Act of 1817 Fasli లో ఇచేరకమైన provision ఉన్నది. తరువాత Hyderabad Record of Rights in Land Regulation of 1858 అనేది ఒకటి ఉన్నది. అందులో^o ముఖ్యమైన విషయము ఏమిటంచే ఒక్కొక్క పట్టాదారుని హిసాను అంచే సర్వే విజిను చేయటానికిమాత్రం provision ఉన్నది. ఇవి అన్ని కలిపి ఒకే సారిగా మనము చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఇందులోన్న తేడా ఏమిటంచే, సర్వే జరిగిన తరువాత దానిని గురించిన Notification లిల్లా గెట్టులో^o ప్రచురించవలసి ఉన్నది. అంద్ర లిల్లాలలో^o గెట్టులు, ఉన్నది. కానీ తెలంగాణాలో^o లేవు. అందువల్ల యా Notifications అన్ని అంద్రప్రాంతో గెట్టులోనే ప్రచురించటానికి ఏర్పాటు ఇరుగుచున్నది. తెలంగాణాలో^o కూడ లిల్లా గెట్టు ఏర్పాటు జరిగేటంతవరకు యా పోకారము ఇరుగుపుంది. దీనిలో^o ఉన్న తేడాలు ఏమిటంచే Lands యొక్క measurements లోను, base లోనూ తేడాలు ఉంటున్నాచి. వాటిని మనము ఇప్పుడు touch చేయడములేదు. కానీ strap పొదుగు ఎంత ఉండాలి అనేదారిలో^o ఏదో^o తేడా ఉండట. దానిని otherwise departmental గా regulate చేసుకుని

అవసరము వచ్చినప్పుడల్లా దానికి వేరేళాసనము ప్రభుత్వం తెస్తుంది. అప్పుడు integrate చేసుకోవచ్చు, అందువల్ల ప్రిస్తుతము ఊరకనే యా notification, regulation, power to control, పీటిని గురించి మాత్రమే యా Legislation ద్వారా జరుగుతున్నది. తరువాత Detailed Survey, Cadres ఎట్లా, దాని యొక్క పద్ధతి ఎట్లా, Base ఎట్లా ఉండాలి, దానిని ఎట్లా కొలవాలి, ఇలాంటి విషయాలను గురించి తరువాత scientificగా solve చేసిన తరువాత, దానికి వేరే legislation తీసుకునిరావడం జరుగుతుంది. అందువల్ల దీనిని యిప్పుడు ఇంత వరకు ప్యాసు చేయవలసిందిగా నఫవారిని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman : There are some amendments in the names of Hon. Sri Nagi Reddi, Sankarayya and Narasayya. First is, that the Bill be circulated for public opinion, second is, that the Bill be referred to a Select Committee,

Sri P. Narasing Rao : Sir, I beg to move.

“That the Bill be circulated for the purpose of eliciting public opinion”.

Mr. Chairman : Amendment moved.

Sri P. Narasing Rao : నేను ఈ రకంగా సవరణ పెట్టిదానికి కారణాలు ఉన్నాయి. Madras Survey and Boundaries Act 1923 లో pass అయినది. ఇక్కడ Hyderabad Land Revenue Act; Record of Rights in Land Regulation ఈ రెండు enactments ద్వారా boundaries గాని, Survey disputes గాని పరిష్కారం చేయడం జరుగుతోంది. ప్రతి కాలూకాలోను boundary disputes చాల పెద్దవత్తును జరుగుతున్నాయి. ఎన్నడో ఒకరి భూమి యింకోకరి భూమిలోకి పోవడం, రచెన్యా మాత్రం ఎవరిచేర అయితే records లో ఉన్నదో అతనే మొత్తం భూమికంతా రచెన్యా కట్టడం, భూమి మాత్రం ఎవరై కే రచెన్యా కట్టరో అటువంటివాళ్ల స్వాధీనంలో ఉండడం జరుగుతోంది. అటువంటప్పుడు యిక్కడ కెలంగాణాలో Measurement Circle Inspector దగ్గర approach కావడం, Settlement Officer, అతను వచ్చి Survey చేసి హద్దులు చూపించడం జరుగుతోంది. కాని హద్దులు చూపించిన తరువాత కూడా ఆ హద్దులప్రకారం ఆ భూమిని, ఏ భూస్వామికయితే అది రావలసి ఉంటుందో అతనికి దానిని occupy చేసుకునేదానికి అధికారం లేదు. దానికారకు అతను Civil Court కు పోవలసి ఉంటుంది. నచ్చే చేయించుకనే

దానికి అతనికి 50, 60 రూపాయలు అవుతుంది. Wet lands లో 5 కుంటలు, 8 కుంటలు, 2 కుంటలు, 10 కుంటలు ఉన్నవాట్లు కూడా యిచేవిధంగా 50, 60 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి Measuring Circle Inspector ను తీసుకొచ్చి హద్దులన్నీ సరిచేయించుకున్న తదుపరికూడా అతను ఆ భూమిని స్వ్యాధినం చేసుకునే హక్కులేదు. దానివల్ల ప్రతి ఉండ్లోను ప్రతి తాలూ రాలోను కూడా యిటువంటి తగవులు పెద్దవున్న జరుగుతున్నాయి. Civil Court కు పోకుండా Measuring Circle Inspector వల్పి హద్దులు ఘాపించిన తరువాత రెవెన్యూ Courts ద్వారానే రావణిన భూమిని స్వ్యాధినం చేసుకునేటట్లు చేస్తే శాసుంటుంది ఎందుకంచే ఈ విల్లును తెలంగాణాకు కూడా వర్తింపజేస్తున్నారు కాబట్టి Comprehensive Bill ను ప్రవేశపెడితే శాగా ఉంటుంది. దానివల్ల ఉండ్లలో జరుగుతున్న తగారాలను చిన్నచిన్న రైతులకు కలుగుతున్న యిబ్బందులను దూరం చేసిన వార్డుమవుతాము. కాబట్టి దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించవలెనని నేను ఈ నవరణద్వారా కోరు మన్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను చెప్పిన విషయం కొంచెం అర్థం చేసుకోవాలి ఈ విల్లుకు సంబంధించినంత వరకు Legal process of Survey గురించే చేస్తున్నాం. Technique of Survey లోపలకు వెళ్లడం లేదు. దానిని గురించి వేరే విల్లు వస్తుందని మనవిచేశాను. Technique of Survey లో కొన్ని differences ఉన్నాయి.

It may be stated that, apart from the question of integration, the systems of survey adopted in the respective regions differ largely. Though the chain and cross staff are used in both the systems, in the Telangana area, suitable base line is ranged from one end of the village to the other end and from such base line off-sets are measured to the several boundary points of the holdings. Scientific fixture and accuracy in topographic details are not aimed at. On the other hand, in Andhra, where the Credestral system of Survey is followed, each field has independent plotable data. This system is also scientific and maintenance of survey under this system is easy. The technique of survey adopted by the former Hyderabad State appears to have been based as it was then considered to be more suitable to the Maratwada areas of the erstwhile Hyderabad State. Now that those areas are merged in Bombay and as Telangana

area has more affinity to the Andhra area, it is observed that it would be necessary to introduce the system in vogue in Andhra in Telangana area also. The Board has also stated that the staff now employed in Telangana is not large and that it may easily be trained in survey parties now working elsewhere. The Madras Survey and Boundaries Act as also the provisions in the Hyderabad Act and regulations referred to above govern only the legal process of survey and do not describe the technique of survey to be adopted. ఇది technique of Survey మీన వచ్చినప్పుడు కావాలంచే యింకా ఎక్కువ చర్చచేసుకొని ఆ stage లో అవన్ని చేసుకోవచ్చు. Legal Process of Survey ల సంబంధించిన Act కనుక నరసింగరావుగారు అనుక్కన్నటువంటి కష్టాలు వచ్చినప్పుడు అలోచించడానికి ఏ విధమైన అశ్వంతరము ఉండదు.

Sri P. Narsing Rao : I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was by leave of the House withdrawn.

Mr. Chairman : The question is :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a first time.

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Mr. Chairman : The question is :

“That Clause 2 stands part of the Bill”.

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Mr. Chairman : The question is :

“That Clause 3 stands part of the Bill”.

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE 4.

Mr. Chairman : The question is :
 "That Clause 4 stands part of the Bill.
 The motion was adopted.
 Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 5.

Mr. Chairman : The question is :
 "That Clause 5 stands part of the Bill".
 The motion was adopted.
 Clause 5 was added to the Bill.

CLAUSE 6.

Sri B. Shankariah : I wish to move my amendment, Sir.

Sri K. Venkata Rao : This amendment is not necessary. The Government have not taken any power at all to make rules under this Act. The clause deals with power to remove difficulties, and not with power to make rules. The amendment is not therefore in order.

Mr. Chairman : The question is :
 "That Clause 6 stands part of the Bill."
 The motion was adopted
 Clause 6 was added to the Bill.

CLAUSE 7.

Mr. Chairman : The question is :
 "That Clause 7 stands part of the Bill".
 The motion was adopted.
 Clause 7 was added to the Bill.

Clause I, Preamble, Short title, extent and Commencement.

Mr. Chairman : The question is :
 "That Clause I, Preamble, Short title, extent and commencement, stand part of the Bill".
 The motion was adopted.

Clause 1, Preamble, Short title, extent and commencement were added to the Bill.

Sri K. Venkat Rao : I beg to move:

"That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a third time and passed".

Mr. Chairman : Motion moved.

[Mr. Speaker in the Chair]

* శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : అధ్యక్ష ! మద్రాసులో ఉన్న Survey and Boundaries Act ను ఇక్కడకు extend చేయడం ఇరుగుతున్నది. కానీ, అసలు Principal Act లోనే సపరించవలసిన విషయాలన్నాయి. సపరణలు లేకుండానే, 1928 వ సంవత్సరంనుంచీ ఉన్న పాత చట్టాన్ని తెచ్చి extend చేయడం ఇరుగుతున్నది. దీనిలో ఉన్న అపకశవకలను మీద్వారా ప్రథమదృష్టికి తెస్తున్నాను. Survey and Boundaries Act ప్రకారం చాలా తక్కువమంది surveyors ఉంటారు. తాలూకాకు ఒక్క సర్వేయరు ఉంటే— వారు సంవత్సరం పొడుగునా పని చేసినా సర్వే పని కావడంలేదు.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : వేమయ్యగారు చివరన వచ్చి, మళ్ళా మొరలు పెట్టారు. Technique of Survey గురించి వారు మాట్లాడుతున్నారు. "దీనిని గురించి వేరే ఒక బిల్లును తీసుకువస్తాము, అప్పుడు చర్చించవచ్చును" అని నేను సమాధానం చేపుగా శ్రీ నర్సింహరావుగారు ఉంరుకున్నారు. Technique of Survey, ఎంతమంది సర్వేయర్లు ఉండాలి, వారికి training ఎట్లా ఉండాలనే విషయాలు House ముందుకు వస్తాయి. అట్లా వచ్చినప్పుడు వారు suggestions కఱయవచ్చు. ఈ బిల్లును legal process గురించి మాత్రమే limit చేశాము. Interpretations కు కూడా విసంవత్సరాలని limit చేశాము. కాబట్టి ఇంకోక legislation వస్తుంది. అప్పుడు వేమయ్యగారు నలపోలినే ఉచితంగా ఉంటుందనని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : రేపు తేటోయే బిల్లులో అయినా ఉచ్చయోగవడతాయనే ఉద్దేశంతో కొన్ని విషయాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తేవాలని నా ఉద్దేశ్యం. Technical గా దానికి సంబంధం లేదు అంటే సరిపోదు. రేపు బిల్లు వచ్చినప్పుడు, నాకు అవకాశం వస్తుందో, రాదో! ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాము. Appliances

మొదతైనవన్ని కూడా నర్చే క్రిందకు వస్తాయి. ఎవరికైనా తగాదా వచ్చినప్పుడు ఒక రూపాయి కట్టినట్లయితే appliance చూపించాలని ఉన్నది. రైతులు డబ్బు కట్టినా appliance చూపించక పోవడంవల్ల రైతులలో రైతులు తగాదాలు వడడం జరుగుతోంది. రెండు సంవత్సరాల క్రిందట ఊటుకూరులో రైతుల మగ్న్యూ ఈ విషయమై పెద్ద తగాదా జరిగింది. అది ప్రభుత్వ భూమా, రైతుల భూమా అనే సమస్య తేలశేడు ఆ భూమి ప్రభుత్వానిదో, రైతులలో తెలుమని తహం శిల్ధారు గారిని, డిహ్యాటీ కలశ్కరుగారిని కోరితే ఇప్పటికింకా అక్కుడకు సర్వేయరు వచ్చి నర్చే చేయశేడు Survey and Boundary Act ప్రకారం—ఆ భూమి ప్రభుత్వానిదో, రైతులలో తెలుపుటశేడు. ఇటువంటి తగాదాలు చాలా జరుగు తున్నాయి. దానికి కావలసిన డబ్బు రైతులు కట్టినప్పటికి కూడా అలస్యం జరుగుతోంది. కారణం ఏమంచే—తాలూకాకు ఒకే ఒక్క సర్వేయరు ఉండడమే అను కొంటాను. లేకపోతే ఏమైనా ఇతర కారణాలవల్ల జరుగుట లేదో, సరిగా తెలియదు. కాబట్టి తాలూకాకు ఎక్కువమంది సర్వేయరులను నియమించాలి. వారి కీశాల సేక్కలలో చాలా తేడా లుంటున్నాయి. వాటిని revise చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Survey marks (stones) విషయం కూడా కొంత చెప్పవలని యున్నది. ఆ marks (stones) ను ప్రభుత్వంవారే పాతించడం జరుగుతోంది. అట్లా రాట్లుపాతే సమయంలో ఒక్కొక్క రాయికి రూ 2 లు, రూ. బ్రిక్స్ లు రైతుల దగ్గర నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ రైతులు “మేము స్వంత భర్యులు పెట్టుకొని రాట్లు తెచ్చి పాతుకుంటాము” అంటున్నారు. “అట్లాకాదు, ప్రభుత్వ దిపోనుంచి తెచ్చిన stones ను మేమే పాతించాలి, మీకేమీ సంబంధం లేదు, మీరు డబ్బు మాత్రం కట్టుతి” అనడం సబలుగా కవబడడం లేదు. కాబట్టి, రాట్లు పాతేటప్పుడు రైతుల సహాయం తీసికొంచే బాగుంటుంది. కానీ, నర్చే రాట్లు పాతేటప్పుడు కొంతమంది కూరీలను engage జేశాము, వారికి మీరే డబ్బు ఇవ్వాలి అని రైతులనుంచి డబ్బు వసూలు చేయడం జరుగుతోది. అట్లా కారుండా రైతులకు ముందుగా చెప్పినట్లయితే వారి స్వంత. మనుషులచేత ఈ పని చేయించుకొంటారు. ఈ విషయం మంత్రిగారు గమనించి, అట్లా చేయడానికి పూనకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. Cross-staff మొదతైన instruments విషయం మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రతి గ్రామంలోనూ గార్మిముకరచాలికు ఈ instruments ను సరిగా సట్టయి చేయడం లేదు. కొన్ని సమయాలలో ఆ instruments అన్ని out of order లో ఉంటాయి. ఇంటువల్ల సర్వేలో చాలా పొరపాట్లు జరుగు తున్నాయి. నర్చే సరిగా జరగడం లేదు. Loans తీసుకోవలని వచ్చినప్పుడు single patta, joint patta అనే సమస్య వస్తున్నది. Joint patta అయితే loan తీసుకో

డానికి ప్రతిబంధకం కలుగుతున్నది. Single patta కావాలంచే—Sub-Division కూడా create చేయాలి. ఈ కార్బ్రీక్రమంలో చాలా ఆలస్యం ఇరుగుతోంది. ఆలస్యం కావడమే కాకుండా దీనికోసం ప్రశలు కట్టిన డబ్బు వృధా అయిపోతోంది. కర్మాలులో ఉండగా single patta, joint patta అనే సమస్య లేకుండా lands ఇవ్వాలని మంత్రిగారు చెప్పారు అయినప్పటికీ కూడా, ఆచరణలో అమలు ఇరగడం లేదు. డబ్బు తీసికొని కూడా sub-divisions create చేయడంలో సంవత్సరాల తరబడి ఆలస్యం ఇరుగుతున్నది. ఆలస్యం లేకుండా పరిగా చేయడానికి వారు ప్రయత్నించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సర్కేయర్సు సర్కేయ చేయడానికి వెళ్లినప్పుడు కొన్ని సందర్భాలలో ఇప్పుడు వీలుకాదు, పంటలు పాడైపోతాయి, అని రైతులు చెబుతారు. అటువంటి సమయంలో, వారిమీద case చెప్పివానికి సర్కేయర్సుకు Survey and Boundaries Act క్రింద అధికారం ఉన్నది. ఓటం మంచి పంటమీద ఉండగానో, తోటల పంట కాలంలోనో సర్కేయ చేయడానికి పొర్చిరంఖిస్తారు. పంటచేలు కోసిన తరువాత సర్కేయ చేయండి అని కోరితే వినరు. ఈ విధంగా పంటలు, తోటలు పాడైపోయి, రైతులు నష్టపడడం ఇరుగుతోంది. తోటలను పీకేసి సర్కేయ చేస్తూంటారు. Act ప్రకారం నష్టపరిహరం ఇవ్వాలని ఉన్నా, అది పరిగణకు తీసుకోకుండా రైతులను నష్టపరిహరం ఇప్పటి ఇంటాలని ఉన్నా, అటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను కొన్ని సందర్భాలలో సర్కేయ సెటిల్మెంట్సు ఇరుగుతున్నాయి. అట్లా చేసేపట్టుడు పట్టు భూములను పోరంబోలు క్రింద మార్పుడం—ఈ విధంగా సర్కేలో భూములు పోగొట్టుకొనడం ఇరుగుతోంది. పోరంబోలు క్రిందనో, అనాధినం భూముల క్రిందనో లెక్క కట్టడం కూడా ఇరుగుతోంది. ఈ Act లో ఉన్న ప్రకారంగా, సమనులు జారీ చేయకుండానే నోటిసు గోడకు అంటించామనో, భూమిమీద కరపించామనో చెబుతున్నారు లోగడ మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా సమన్సు వ్యక్తులో ఉన్న విధంగా కావడం నిర్మి కౌండరీ ఏక్స్ క్రింద కవ్వబడిన నోటిసు స్క్రూమంగా రైతులకు అందించునట్లుగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాలోయే విల్లులో ఈ లోపాలు లేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తూ నేను సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : దేవుడు ఈక్కి యచ్చి మళ్ళీమాటు కూడ ఈ విల్లు తీసుకొనివచ్చే అదృష్టం వస్తే, ఈ విషయాలు జ్ఞాపకం ఉంచుకొంటాను.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 (Bill No. V of 1958) be passed into law”.

The motion was adopted.

Sri P. Sundarayya: I would like the Land Acquisition Bill and the Land Encroachment Bill be taken up on Monday because those are important Bills and we want to study them a little further. We may now proceed to another item on the agenda.

మిష్ణదు స్వికరు : మంత్రీగారు ఏమంటారు ?

శ్రీ కె. వెంకట్రావు : నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిష్ణదు స్వికరు : ఈ రెండు ఎల్లండి తీసుకొందాము.

శ్రీ ఐద్దం ఎల్లారెడ్డి : అభ్యంతా ! ఈ సందర్భంలో నేను ఒకటి కోరు తున్నాను. మాకు original acts supply చేయడం లేదు. కానీ ఆ Acts ను తెలంగాచాకు extend చేస్తున్నారు. కేవలం ఆమెండుమెంటు కాపీలు యున్నే అది చూచి అర్థంచేసుకోలేము. అనలు ఆట్టు సప్పయి చేస్తే, అది చదువుకొని ఆమెండు మెంటున్న పెట్టుకోవడానికి, దానివై చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలా సప్పయి చేయడం న్యాయంకూడ. ఇప్పుడు తెలంగాచాకు సంబంధించినంతవరకు ఇవి క్రొత్త బిల్సుగానే భావించవలనీ ఉంటుంది. అలా భావించి ఆ యూక్టులను సప్పయి చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకట్రావు ; అభ్యంతా ! ఇదివరకే ఈ విషయం తను ఎదుటకు వచ్చింది. అప్పుడు లైబ్రారీలో పెట్టమని చెప్పారు. ఒక సెట్టు ఉంది. ఈరోజే, ఆ ఒక సెట్టు సరిపోవడంలేదని నుండిరయ్యగారు చెప్పారు. వెంటనే G. A. D. కు ఈ వ్రాళాను. మాదగ్గర 4, 5, కాపీలు ఉంచే లైబ్రారీలో పెట్టడానికి నిర్దయించాము. మొత్తం 140 ఆట్టులను ప్రతిది అచ్చు వేసి మర్లీ దానికి ఆమెండుమెంటున్న పెడితే దానిని అచ్చు వేసి తెలంగాచాకు సంబంధించినంతవరకు ఆమెండుమెంటున్న తీసుకొనివచ్చే దానితో మర్లీ అచ్చు వేయడం ఇంతా సాధ్యమయ్యే వ్యవహారం కాదు. పాతచట్టాలకు ఆమెండుమెంటున్న తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఆ Original Acts సప్పయి చేయడం అనేది impossible. అందువల్ల, లైబ్రారీలో larger number of sets సోమవారంనాటికి ఏర్పాటు చేస్తాము. దానికి నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు. Original Act సప్పయి చేయాలనే సిటం ఎక్కుడా లేదు. లెజిస్లేషన్ లో అనుభవం ఉన్నవారికి అందరికి తెలుసు. ఆమెండెడ్ ఆట్టు వచ్చినప్పుడు ఒకించనల్ ఆట్టు ఎక్కుడా సప్పయి చేయరు. పార్లమెంటులో కూడ అంతే ! కానీ యింతవరకు మన సభ్యులు కోరినందువల్ల, land legislation కు సంబంధించినది పెద్ద సమస్య కాబట్టి అచ్చు వేయించి పోస్టేటు లా ఆట్టు as amended లో

5th July, 1958

270

20 అక్టూబరు, అమెండుమెంట్సుతో కలిపి అచ్చువేసి యిచ్చాము. ల్యాండు ఎక్సైజెషన్ అక్టు Central Act. దీనికి వారి దగ్గరనుంచి ప్రొంటుచేసి తీసుకొనివచ్చి, దానికి అంద్ర అమెండుమెంటు, మళ్ళీ తెలంగాచా అమెండుమెంటు ఏటి అన్నిటికి కలిపి అంద్రప్రదేశ అమెండుమెంటు అయిన తరువాత, ఇన్నిస్టేజిలలో అచ్చువేసి, లెబిల్సైషన్, నడవదం చాలా కష్టమైన విషయం. అందుచేత interest ఉన్న సభ్యులు టైల్రిలీ మీద ఆధారపడాలి. మా దగ్గర ఉన్న కాపీలు మాత్రం టైల్రిలో పెడతామని తమకు మనవి చేస్తున్నాము.

మిశ్సరు స్పీకరు : టైల్రిలో ఎన్ని కాపీలు ఉన్నాయి?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇప్పుడు ఒకటి ఉండని చెప్పుతున్నారు. అందుచేత మా దగ్గర ఉన్నవి తీసుకొచ్చి పెడదాం అనుకోంటున్నాము.

మిశ్సరు స్పీకరు : మీకు ఇప్పుడు దొరకదా?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అది 1869, 1884 లాటిచి నామట్టుకు నేను ఎంతో శ్రమపడి వెతికి తీసుకొని వచ్చాను. ఇవన్ని తిరిగి ప్రొంటుచేయాలంచే 3, 4 లక్షల రూపాయలు అవుతుంది. అందుచేత మేము చేయగల్గిందిల్లా ఉన్న సెట్టు తీసుకొనివచ్చి టైల్రిలో పెడతాము. Interested members చదువుకొంచే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. ఎల్లారెడ్డి : అధ్యయా! ఇప్పుడు వారు ఏమి చెబుతున్నారంచే సాంప్రదాయం లేదని అంటున్నారు. అసలు నేను చెప్పేది ఏమనంచే తెలంగాచాకు సంబంధించినంత వరకు, యిది కౌర్త బిల్లు అని అంటున్నాను. అందుచేత ఆటు సప్లై చేయవలసి ఉంటుంది. వారికి అతి కష్టమీద దొరికినట్లు మంగ్రిగారు సెలవిచ్చారు. మేము దానిని study చేయకుండా ఎట్లా amendments పెట్టగలం? మాకు substantial amendments కొన్ని ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇప్పుడు దీనికి సంబంధించి ప్రాసినటువంటి పుస్తకాలు వంద ఉన్నాయి. అవి అన్ని పట్టుకొనివచ్చి యివ్వమంచే సరిపోదు. మనం పండితులంకాము. ఈ వేళ రిసెస్టేషన్ ఆటును పట్టుకువచ్చి యిక్కడ పెట్టాము అనుకోండి. ఆ Act ను చదవడంవల్ల ఏమీ సరిపోదు, ఏమీ తెలియదు. ఆ ఆటుమీద ప్రాసిన కామెంటరీన్ ఉన్నాయి. ఒక్కక్కపుస్తకం రూ. 18/-, 14/- రూ. లు ఉంటుంది. ప్రయావేటు టైల్రిన్స్కో, పట్టిక్క టైల్రిన్స్కోపోయి చదువుకోవాలి. చాల కాలంపుంచి బెంగాలు లో ఉన్నటు వంటిపాట్లకు ఈ విషయాలు తెలుసు. పాతదానికి అమెండుమెంటు వచ్చినప్పుడు,

పొతది వెతుక్కాని, చదువుకొని చేసుకోవడం అలవాటు. ప్రతి ఆక్ష్యకు మూడు వందలు కాఫీలు చోప్పన ప్రింటుచేసుకొంటూ, అమెందు చేసుకోవడం ప్రారం థిస్తే ఈ integration laws మన శతాబ్దింలో జరిగేటట్లు కనవడదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : ఈ Acts తెలంగాచారు extend అవుతున్నాయి. ఆ కాఫీలు లేవని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. తెలంగాచారు extend అయ్యాక, కాఫీలు లేకపోతే వెంటనే అమలువరవడం ఎట్లా ?

శ్రీ. తె. వెంకటరావు : అని ఎలాగైనా ప్రింటు అపుతున్నాయి.

The Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill, 1958.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move that the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill, 1958 be read a first time.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri S. Ranganatha Mudaliar : On a point of information, Sir, is it Bill No. 10 or Bill No. 18 ? There is a Bill (No. 10 of 1958) published on February 19, 1958 to provide for the extension of certain laws to the transferred territories of the State of Andhra Pradesh. There is another Bill, Bill No. 18 of 1958, published on June 16, 1958. I just want to know which Bill is under consideration. Both seem to be the same.

Sri P. Sundarayya : I think we are considering Bill No. 10 of 1958.

Sri K. Venkata Rao : I have moved the Bill mentioned at item (b) of the Agenda.

Sri P. Sundarayya : It does not make clear whether it is Bill No. 10 or Bill No. 18.

Sri K. Venkata Rao : I am moving Bill No. 18, which seeks to extend to the transferred territories ;—

1. The Madras Revenue Malversation Regulation, 1822
2. The Madras Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1823
3. The Madras Subordinate Collectors and Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1828
4. The Madras Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1832
5. The Madras Public Property Malversation Act, 1837
6. The Land Improvement Loans Act, 1883, and
7. The Agriculturists' Loans Act, 1884.

Mr. Speaker : Please explain the nature of each Bill. Whether it should be extended or not, the House has to decide.

Sri K. Venkata Rao : Yes, Of course. Bills 1 to 5 mentioned by me provide for a summary of the method of recovery of land revenue embezzled by Village Officers.

The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists' Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical in content. The Hyderabad Act merely follows the Central Act in force in the Andhra area of the State. Further, the scope of the Agriculturists' Loans Act in force in the Andhra area of the State is far wider in that it contains provisions for the grant of loans for the relief of indebtedness also while such provision is absent in the Hyderabad Agriculturists' Loans Act. The Government have, therefore, decided to extend the Central Acts which are in operation in the Andhra region of the State to the Telangana region also. Opportunity is being availed of to make certain minor and textual amendments to the

Regulations referred to above. The various clauses of the Bill, I shall explain just now, Sir.

Clause 1: This is the clause relating to short title and commencement. Power is proposed to be taken to bring the operative provision of the Bill into force from a notified date in order to ensure that preliminary arrangements such as issue of rules, instructions etc. are completed before the new laws are made applicable to the Telangana area.

Clause 2 is only a definition clause.

Clause 3 seeks to extend the enactments mentioned by me which are in force in the Andhra area to the Telangana region also. In respect of items 1 to 5 mentioned by me, i. e. the Malversation Acts, including the Madras Public Property Malversation Act, there are no counter-parts in Telangana. There are some executive instructions about embezzlements etc. which do not appear to be sufficiently comprehensive. It is therefore, proposed that the laws in force in the Andhra area may be straightaway extended to the Telangana area also. Similarly, in the case of items 6 and 7, i. e. the Land Improvement Loans Act and the Agriculturists' Loans Act, the Central Acts in force will be extended throughout Andhra Pradesh. The Hyderabad Acts in force in Telangana are mostly copies of the Central Acts. It is, therefore, considered appropriate to extend the Central Acts to the Telangana and the Andhra areas.

Clause 4: The expression 'Subordinate Collector, Assistant Collector and Collector' appearing in the Malversation Amendment Regulation, 1828 will include Deputy Collectors also. As the Acts are exclusively intended to confer on Deputy Collectors the power relating to matters dealt with in the above regulation, it is considered that these provisions may conveniently be incorporated in the main regulation itself by a minor textual amendment and repeal these Acts. The present clause, therefore, seeks to make this textual amendment of Regulation VII of 1828 to

achieve the above purpose. Clause 8 of the Bill provides for the repeal of the Madras Deputy Collectors' Act 1914 and the Uncovenanted Officers Act, 1857.

Clause 5 seeks to make a minor textual amendment to Section 1 of the Public Property Malversation Act 1837 by vesting Deputy Collectors with the powers of Subordinate Collectors and Assistant Collectors. This follows the amendment sought to be introduced in Clause 4 discussed just now.

Clause 6: According to sub-section (2) of Section 1 of the Land Improvement Loans Act, 1883 and sub-section (1) of section 2 of the Agriculturists' Loans Act, 1894, both the Acts have been extended to the whole of India except to those territories which immediately before 1-11-1956 were comprised in Part B States. The territories which now comprise the Telangana area were part and parcel of the erstwhile Hyderabad State. This amendment is necessary to extend the two Central enactments to the Telangana area as contemplated in clause 3.

Clause 7 is an enabling provision which seeks to give power to Government to remove any difficulty etc.

Clause 8 seeks to repeal the Madras Deputy Collectors Act and the Uncovenanted Officers Act. As I have just now said, the repeal of the former Acts in Andhra is necessary. Provisions contained in these Acts are proposed to be incorporated in the main Regulation and Acts.

This is the content of this Bill, Sir. The Acts mentioned in the Bill are all ancient Acts. We are repealing about 7 of them and incorporating them into one Act and are also bringing the Central Acts regarding Land Improvement Loans and Agriculturists Loans into force in Telangana. These are procedural details and I seek the approval of the House for the Bill.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : On a point of order. ఈ ప్రాదరాశాదు అగ్రికల్చరల్ రిస్ట్ లోన్సు యాక్టు, ప్రాదరాశాద్ అగ్రికల్చరల్ రిస్ట్ లోన్సు యాక్టు ఈ రెండుస్వాన్ పేద్వాల్లు సజ్జబ్సుకు సంబంధించినవి. పెద్వాల్లు సజ్జబ్సులో అగ్రికల్చరల్ ఉన్నందున విటిని రిజిస్టర్ కమిటీకి రెఫర్ చేయవలసి ఉంటుందని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అగ్రికల్చరల్ అనేముక్క ప్రొసెస్ ఒఫ్ ఎన్ ఓప్రోక్ అగ్రికల్చరల్ అన్నదని కంటే అంతర్వేషణ కొనుట కావలిగాలని అభిప్రాయం చేసాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : Let me hear him first.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆయన కూర్చున్న తరువాతనే నేను తెచ్చి చెప్పాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అగ్రికల్చరల్ లోన్సుగాని, అగ్రికల్చరల్ లాండు ఇంప్రొవ్ మెంటుస్వాన్ అగ్రికల్చరల్ కు సంబంధించిన ప్రతి విషయమున్నా, పేద్వాల్లో అగ్రికల్చరల్ ఉన్నది గాన దానిలోని సజ్జబ్సును affect చేస్తామని. కాబట్టి వాటిని రిజిస్టర్ కమిటీ consider చేయవలసి ఉంది. కాన వాటిని రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపాలని నా అభిప్రాయం. ఈ చట్టాల పేర్లలోనే అగ్రికల్చరల్ లోన్సు యాక్టులని, అగ్రికల్చరల్ లాండు ఇంప్రొవ్ మెంటుస్వాన్ అని clearగా ఉన్నది.

The Statement of objects and reasons states :-

“The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agticulturists’ Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists’ Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical.....”

అందువల్ల, అగ్రికల్చరల్ పేద్వాల్లుకు సంబంధించినది కాబట్టి ఈ రెండు enactments తెలంగాణ రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. నుండరయ్య : నేను అంతే చెప్పవలసి ఉంటుంది. మంత్రిగార్య ఇంకుముందు అగ్రికల్చరల్ అధికారి అప్పేడ్ మాత్రమే అన్నారు. State list No 2 మాచినచో ట్రైట్ సజ్జబ్ అను దగ్గర అగ్రికల్చరల్ అనునది ఒకటి, ఉన్నది.

అగ్రికల్చర్ అన్నప్పుడు land reforms, tenancy taxation మొదలైన వన్ని దానిక్రిందికి వస్తవి. అందువల్ల అగ్రికల్చర్ సజ్జతు అన్నప్పుడు దానికి సంబంధించి Comprehensive law అంతాగూడ ప్రేటుకు సంబంధించిందేగాని యూనియన్ కు సంబంధించినది కాదు. అందుచేత యూనియణ లిప్పువుకారం కాన్ స్టిట్యూట్యూషన్ ప్రకారం ఐనర్ల్ గా అగ్రికల్చర్ అనే పదం ఉపయోగించిన any thing that connects with the agriculture అని అర్థం. అగ్రికల్చర్ ఇంప్రొవ్ మెంట్స్, land reforms, అగ్రికల్చరల్ డెటార్స్ సంబంధమైనవి, agricultural education ఇవి అన్ని అగ్రికల్చర్ అనే Comprehensive subject క్రిందకు వస్తవి.

అందుచేత ఈ అగ్రికల్చరుకు ఈ రకంగా ప్రెసిడెంటు ఆర్డరు యిచ్చినప్పుడు అగ్రికల్చరు, కోఅపరేషన్ అని ఐనర్ల్ గా యిచ్చినప్పుడు...

Mr. Speaker: Why do you bring in land reforms? Land reforms pertain to the relationship between the landlord and tenant, etc. Agriculture means development of agriculture, improvement of agriculture, etc.

మీరిప్పుడు అన్ని కల్పచున్నారు. అది యిప్పుడు అనవసరము. తర్వాత చూస్తాము.

శ్రీ చి. సుందరయ్య : అది వచ్చినప్పుడు చూస్తాము అన్నారి వేళే సంగతి.

విషయ స్పీకరు : 2, 3, 4, 5 యిప్పుడు రాపుకదా? అవి వరఠివేయండి. ఇప్పుడు 6, 7, 8. అనేవి ఆ అగ్రికల్చరు టర్క్లోకి వచ్చారావా? ఆవా? అనే విషయము యిప్పుడు మనము ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ చి. సుందరయ్య : ఇప్పుడు ల్యాండు ఇంప్రొవ్ మెంట్లు, ల్యాండు లోన్స్ ఉన్నవనుకొనండి.. అవి పున్నప్పుడు

“Agriculture, including agricultural education and research, protection against pests and prevention of plant diseases.”

అనిషినర్ల్ గా యిచ్చినప్పుడు అనలు అగ్రికల్చరు ఇంప్రొవ్ మెంటు కావలంటునని దానిలోకి వస్తుంది. అందుచేత లోన్స్ స్టోర్స్ గా అగ్రికల్చరు ఇంప్రొవ్ మెంటు యాక్ట్, అగ్రికల్చరు లోన్స్ యాక్ట్ డెండు డినిలో యెన్స్క్లార్డ్ చేసి నప్పుడు వ్యవసాయాల్ఫెండ్డికి చేసే దానికొరకు తప్ప యింకోక ఉఛేశము కొరకు

కాదు. ఇప్పుడు తక్కువి అప్పులు యచ్చిన లేకపోతే యింప్రువ్ మెంటు కోసము యచ్చినప్పటికి అది వ్యవసాయం అభివృద్ధి చేయడానికి యస్తారు. ఇండివీజల్ కు రకుణముగా యిస్తున్నాము. తింపే నేనే మేము యివ్వములనే పద్ధతి కానేకాదు. అందుచేత అప్పులకు సంబంధించినవి అగ్రికల్చరు యింప్రువ్ మెంటులో ఒక శాగము క్రిందికి వస్తవి. గనుక ఈ అగ్రికల్చరు అనేది జనరల్ గా ఉపయోగించినప్పుడు తప్పనిసరిగా ప్రైసిడెంటు ఆర్డరు ప్రకారముగా రీజనల్ కమిటీకి వెళ్లవలసి వస్తుంది అనుకొనండి.

Mr. Speaker : Item 8 of First Schedule to the Regional Committee order contains,

“ Agriculture, co-operative societies, markets and fairs.

అగ్రికల్చరు అనడములో తక్కువి లోన్స్ యివ్వడము, దానిని యింప్రువ్ మెంటు చేయడము, లోన్స్ యివ్వడమనేది దానికి వస్తుందా? రాదా? అన్నది కై రెట్ పాయింట్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పుడు అగ్రికల్చరు డెవలప్ మెంటు ప్రథానము. అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు వారు యాక్టులో పున్నది పెద్దార్థాలులో చూపించారు. దానికి సంబంధించిన సట్జిక్సు, అసలు అగ్రికల్చరుఅంటే యిప్పుడు తెలంగాణ ఏరియాలో చేయవలసినచరి ఏమనగా — దాని సేవిధముగా అభివృద్ధి చేయాలి, దాని కే విధముగా ప్రఫుక్షము సహాయము చేయాలి. ఆసహాయము చేసేవాటిలో తెలంగాణయొక్క అభివృద్ధికిగాని, ప్రయోజనానికిగాని ఏవిధముగా సౌకర్యాలు చేసుకుంటే నీలగుచున్నది అనేది, తెలంగాణ ప్రభానీకానికి మనము యచ్చినటువంటి హాక్కులో ఒకటి. అందువలన యిప్పుడు దీనిలో రెండు పున్నవి. ఒకటి ల్యాండు యింప్రువ్ మెంటు; రెండవది అగ్రికల్చరిస్టు అనేటప్పుడు అగ్రికల్చరుకు సంబంధించినదే అగుచున్నది. ల్యాండు యింప్రువ్ మెంటు కూడ అగ్రికల్చరుకు సంబంధించినది. రెండుకూడ మెయిన్ అగ్రికల్చరు పర్సన్ కే వస్తున్నవి. గనుక అగ్రికల్చరు పర్సన్ కు సంబంధించి నటువంటిది ఏసందర్భములో వచ్చినా కూడఅక్కడవున్న పరిస్థితులు, పరిచామాలు, క్యార్బోక్రెటర్లు వాటిని అమలుజరుపుట కోసము వాటికి కావలసిన సౌకర్యాలు ఏవివుంటవో నిర్దియించుకొనే హాక్కుచర్చచేసే హాక్కు, మార్పులుచేసే హాక్కు, తెలంగాణ రీజనల్ కమిటీకి ఏమైన ఈ రాష్ట్రప్రతి ఆర్డరు ప్రకారము యచ్చినాము. గనుక దానిని యిప్పుడు ముట్టుకొని మనకు ఆంధ్ర రాష్ట్రములో పున్న ఏక్స్పొన్సు వాటికి యథాతథంగా అప్పీల్ చేసినక్కు కే చారికి యిచివరు యచ్చిన అవకాశములు మార్పుకొనడానికి గాని,

సరిచేసికొనడానికి గాని వారికిచ్చిన స్వాతంత్ర్యాన్ని తీసి వేసినట్లు అనేది ప్రమేణ కీ యరుగా అగుపడుచున్నదా? అందువలన అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు, అగ్రికల్చరు యింప్రైవ్ మెంటు ప్రధాన మైనారి.

మిశ్శరు స్పీకరు : వారి స్వాతంత్ర్యాన్ని తీసి వేయాలన్న ప్రశ్న కాదు. అది అంతా యిప్పుడెందుకు? ఎక్కొర్చుగా దానిక్రిందికి వస్తుందా? వస్తే ఏమిచేయాలి? ఉథయులను అడుగుచున్నాను. ఆ సంగతి నాకు తెలియవలెను. వారి హక్కు తీసి వేస్తాము అనేసంగతి ఏమిలేదు ఇప్పుడు తెలంగాణవారికి వ్యక్తికంగా ఎవరు శేరు. వారి కనుకూలముగా చేస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ల్యాండు యింప్రైవ్ మెంటు అన్న తర్వాత అగ్రికల్చరు అనేది ప్రధాన సర్వజట్ట ల్యాండు యింప్రైవ్ మెంటు లేకపోతే ల్యాండు యింప్రైవ్ మెంటుకు కావలసిన లోన్స్ యింకా ప్రాగ్ మెంచేషన్ గాని...

మిశ్శరు స్పీకరు : ప్రాగ్ మెంచేషన్ యిందులో లేదు. ల్యాండు రిఫర్స్ అనేమాట యిందులో లేదు. నీ 400 దానికికూడ వర్తిస్తుందా? అన్నమాట యిందులో లేదు. అవన్ని తీసుకురాకండి, యిప్పుడు వున్నదేమిటంతె,

“ Does ‘Agriculture’ include improvement of agriculture, development of agriculture, helping development of agriculture by giving taccavi loans, etc.”?

అంతవరకే కన్సైన్ కావలసింది. అంతవరకే మాట్లాడండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అందువలన అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు దానికి యచ్చే సహాయాన్ని బట్టి అనలు అగ్రికల్చరు అభివృద్ధి ఉనది. గనుక అగ్రికల్చరుకు యచ్చే లోన్స్ ఎట్లండవలయును, ఏ విధముగా వుండవలయును అనే నిర్దయము యదివరకు చేసిన ఏక్షల్ లో వున్నది. దాన్ని యిప్పుడు తెలంగాణాలు ఎక్కుచెంట్ చేస్తున్నారు. అట్లా ఎక్కుచెందుచేసినప్పుడు వారి యొక్క అంగికారము కావలసినది.

మిశ్శరు స్పీకరు : దానిక్రిందికి వస్తుంది అంటున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అట్లాగే ల్యాండు యింప్రైవ్ మెంటు ఏక్షల్ కూడానా?

మిశ్శరు స్పీకరు : పెద్దాల్ మేటర్ 4 అనేధాని క్రిందికి వస్తుంది.

శ్రీ డి. చానుమంతరాచు : ఈ రిఫర్మ్ కమిటీకి రిఫర్మ్ చేసే నిమిత్తము యిప్పుడు సారవసఫ్టులు చెప్పినారు. ఇంచుతో statement of objects and

reasons తుదిభాగమలో ప్రైడాబాదులో యాదివరకు existence లో వున్న ఏక్కును రిపిల్ చేసే నిమిత్తము యాది చేయబడుచున్నది. గనుక తప్పక యా శిల్పిలో ఉదహారించి ఈ రెండు ఏక్కును రిజిస్టర్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవలెనని సేను మనిచేయుచున్నాను. ఇందులో,

“The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists' Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical. It is proposed to extend the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884 to the Telangana area Also.....” అని ఉంది.

ఇది ఎక్కుశెండ్ చేయబడుతుంది గనుక రిజిస్టర్ కమిటీ కన్సిడరేషన్ తప్పక వంపవలెనని మనిచేయుచున్నాను.

Mr. Speaker: Does any other members representing Telangana want to throw some light on this? ఏమండి నరసింగరావు వంతులుగారూ, మీరేమైన చెప్పుకారా? అది మీలో మీరు ఆలోచించుకొనండి. నాకు ఏమి సంబంధముతేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇప్పుడు తమరి దృష్టికి 14 తీసుకవచ్చారు. 18 చదువవలనిందని కోరుచున్నాను. Constitution లోని 2వ లిస్టులో 18 వి చదువవలెనని నా కోరిక. ఇక్కడ

Item 14: “Agriculture, including agricultural education and research, protection against pests and prevention of plant diseases.”

Item 18: “Land, that is to say, rights in or over land, land tenures including the relation of landlord and tenant, and the collection of rents; transfer and alienation of agricultural land; land improvement and agricultural loans; colonization.”

యవన్ని ల్యాండు అనే టటమ్ క్రింద పెట్టగలరు. అగ్రికల్చరు క్రిందకాదు. అందు వలన ఈలిస్టులో క్లారిఫి కేష్ ఎ డిఫరెంటుగా వుంది. రౌడవ విషయమేమనగాని వారి అభిజ్ఞ చేసిన టటమ్ అసలు సెంట్రల్ ఏక్స్ప్రెస్. అవి అంద్రలో యిది వరకు ఎక్స్ప్రెండ్ చేసినారు. ఇందియా అంత ఎక్స్ప్రెండ్ చేసినారు. పార్ట్ బి టైట్లుకు అప్పుడు చేయానికి వీలులేదు. అప్పుడు పార్ట్ బి టైట్లుకు ఎక్స్ప్రెండ్ చేస్తున్నారు. ఇక్కడపర్చికుల్గా ఎఫ్టీఎస్ తెలంగాణ అనే విషయమే లేదు.

Those come under 'land' and not under 'agriculture'. Both the things are extended throughout India to all Part A States including Andhra State.

తర్వాత అంద్రస్టేటు ఎ. టైట్లు, బి. టైట్లు మర్జి ఇన తర్వాత బి. టైట్లుకు కూడ యిది ఎక్స్ప్రెండ్ అగుతుంది. దీనిలో ఎక్స్ప్రెండ్ రిపరీ పొజిషన్ ఏమిలేదు నేను మొన్న నే మనవి చేసినాను. తెలంగాణ విషయములో ఏమైన సఫరు అగు చున్నదంచె certainly, I am the first man to surrender my point.

మిస్టర్ స్పీకరు : ఇందులో తెలంగాణ సఫరు అసుచున్న సంగతి నాకు ఏమీ కనిపించలేదు.

శ్రీ తె. వెంకటరావు : మనకిక్కడ ఒక గై డెవ్స్ లిష్టు వుంది. 14 Agriculture కల్చరు పెట్టి డానిలో చేసినది అని రెఫర్ చేసినారు. 18 పొడ్డింగులో ల్యాండని పెట్టి వ్రాసినారు. అందువలన ఈ రెంటీలో ల్యాండా, లేక అగ్రికల్చరా ?

మిస్టర్ స్పీకరు : 7 వ షెడ్యూలులో రెండు టటము లున్నాయి. 14 వ టటము వ్యవసాయము (agriculture) అని ఉన్నది. What is meant by 'agriculture' in scheduled matters is only item 14; 18 వ టటము land అని వేరే ఉన్నది; Land terms, land reforms, Collection of real, agriculturists' lands - ఇవిన్నీ రాజ్యాంగంలోని 7 వ షెడ్యూలులో ఉన్న 18 వ టటము క్రిందకు వస్తాయి; By 'agriculture' in scheduled matters of President's order only item 14 is meant; ఈ విధంగా అంటున్నారు మంత్రిగారు, దీనిపై ఏమైనా చెబుతారా ?

శ్రీపి. నరసింగరావు : Land Improvement Loans Act అని ఉన్నది. Land Improvement దేవికారక చేయాలి-agriculture కౌరకే. రాజ్యాంగంలో 'Land' నిర్వచనం క్రిందకు వస్తుందని మంత్రిగారు చెప్పడం నరికాదు వ్యవ

సాయాథివ్వాద్రి కొరకు అప్పులు ఏ విధంగా ఇవ్వాలనే విషయమై దెండు చట్టాలున్నాయి. అందుచేత పెద్దాలులో చెప్పబడిన 'agriculture' క్రిందకే ఈ బిల్లు వస్తుందని అందుచేత దీనిని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందుకు పంపాలని కోరుకున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను మొదటనే మనని చేసాను. పెద్దాలులో చెప్పిన 'agriculture' అనే మాటను general గా అర్థం చేసుకోవాలి కాని restricted sense లో నిఘంటువులో చెప్పిన అర్థంలో తీసుకుంచే ప్రసిద్ధించు ఆర్థరు యొక్క spirit ను పోగొడుతున్నాము అన్నమాట. ఈ బిల్లువల్ల తెలంగాచాకు నష్టంలేదని మంత్రిగారు పదేశదే చెబుతున్నారు నిజమేకావచ్చు. నష్టంలేకపోయినా లాభమే అయినా ఆ విషయాన్ని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందు పెట్టవలసిందే. తెలంగాచాకు నష్టమైన విషయాన్ని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందు, లాభం ఉన్న విషయాలు పెట్టవక్క రలేదని మంత్రిగారి అఖిచౌర్యమా? అట్లా అయితే అది సరికాదు. తెలంగాచా ప్రజలకు లాభమే కలిగినా, నష్టమే కలిగినా పెద్దాలుకు చెందిన విషయాలకు సంబంధించి తెలంగాచాకు ముఖ్యంగా అను వర్తించే బిల్లులు అన్ని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందుకు పెట్టవలసినదే. ఆ విషయాన్ని తెలంగాచా సభ్యులు చర్చించి నిర్ణయించుకోవాలనే ఉద్దేశంలోనే ప్రసిద్ధించే ఆర్థరు చేసినది; అందులో ఒక లిప్ప ఇచ్చినారు అందులో 'agriculture' అని ఉన్నది. 'agriculture' అంటే కేవలం వ్యవసాయ సంబంధమైన పరిశోధనలు, ఎరువులు, విత్తనాలు మొదలైన వ్యవహారాలే అనుకొనుటకు పీలులేదు. ఇంత మాత్రమే అయినట్టయితే పెద్దాల్లో విషయాలలో 'చ్యాయసాయము' అని చేర్చ వలసిన అవసరమే లేదు. వ్యవసాయ శాస్త్రమునకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు తెలంగాచాలో ప్రత్యేకంగా తమిలేవు. అన్ని రాష్ట్రములలోను ఒకే విధంగా ఉన్నవే, ఈ narrow sense లోనే 'agriculture' అంటే అర్థం చెప్పకూడదు. ఆ మాటను general అర్థంలో - agricultural conditions అనే అర్థంలో - వాడినట్లు అనుకోవలసి ఉంటుంది అప్పుడు agriculture improvement loans, భూముల అమృకం, ధారాదత్తం చేయడం - ఇవన్ని ఇందులోనికి వస్తాయి ఇటువంటి comprehensive senseలో ఆ మాటను వాడినట్లు మనం చెప్పుకోవాలి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : మిగిలినది అంతా ఉంటే 'sale of land' అని ఎందుకు పెట్టారు?

శ్రీ వీ. సుందరయ్య : నా పాయింటు ఒక్కాచే, 'Agriculture' అంటే తెలంగాచా agriculturists యొక్క చాగోగులకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు అని తప్ప వ్యవసాయము - దాని పద్ధతులు అనే narrow 'అర్థంలో

దీనిని వాడినట్లు చెప్పితే ప్రసిద్ధంటు అర్థం యొక్క ఉద్దేశమే పోతుంది. Irrelevant అయిపోతుంది. ఒకసారి చెప్పాను; మరల చెబుతాను. ఏరకంగా విత్తనాలు వాడాలి, ఎరువులు వేయాలి, ఎట్లూ పంటలు పండించాలి. ఇటువంటి సాంకేతిక విషయాలకు తెందితే మాత్రం ‘agriculture’ అర్థం క్రిందకు వస్తే - agricultural sense అనే అర్థంలో వాడితే - అంచులో విజేష మేమున్నది? అన్ని రాష్ట్రాలలోను దేశం అంతటా, ప్రపంచం అంతటా agricultural science ఒక రకంగానే ఉంటుంది. There is nothing special for Telengana about agricultural science. Agricultural conditions అనే అర్థంలో వాడినట్లయితేనే అర్థం కనిపిస్తుంది. అప్పుడే తెలంగాచాలో ఉండే ప్రశ్నక వ్యవసాయ పరిస్థితులు అని అర్థం అవుతుంది. Agricultural Improvement Act క్రింద 14 నుంచి 18, 32 సెకనులన్నీ ‘వ్యవసాయం’ కు సంబంధించినవే అవుతాయి. ఆ general sense లోనే వాడినారని నా మనవి. అట్లా కానివో agricultural loans కాని మైనర్ ఇరిగేవన్, భూసంస్కరణలు కాని, land acquisition కాని దీని క్రిందకు రావు. ఇది ఏది రాకపోతే ‘agriculture’ క్రిందకు వచ్చేది ఏమి ఉంటుంది?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ‘Agriculture’ ఇటన్నింటని cover చేస్తే ‘sale of land’ అని రాజ్యాంగంలో వేరే వార్షియవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను అడిగిన దానికి మీరు చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరిద్దరూ మాట్లాడుకోవద్దు; నాతోచెప్పండి. నేను సుందరయ్యగారు మాట్లాడుతుంచే వింటున్నాను. ఇక్కడ నా అర్థరు ప్రకారం ఐరుగకపోతే ఎట్లా? మంత్రిగారు తరువాత reply ఇవ్వవచ్చును.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను మనవి చేసేది ఏమిటంచే - agriculture అనే దానిని ఇక్కడ extensive sense లో వాడారు. ‘వ్యవసాయక పరిస్థితులు’ - agricultural conditions అనే అర్థంలో వాడారు తప్ప వ్యవసాయ పరిశోధన అనే అర్థంలో వాడలేదు. వ్యవసాయ కాత్రుం, వ్యవసాయ పరిశోధన అనేది తెలంగాచాకు నేచే ఉన్నదా? అంద్రకు ఉటపే కర్నాటకానికి ఒకటి, తెలంగాచాటు ఒకటి ఉన్నదా? కాత్రు విషయాలు అంతటా ఒకటే. అంచులో specially related to Telengana ఏమైనా ఉన్నదా? Agricultural conditions అన్నప్పుడే తెలంగాచాకు ఖిగళా రాష్ట్రానికి వ్యత్యాసం ఉంటుంది; ప్రశ్నక

చిక్కులుంటాయి. వీటన్నింటిని రిజిస్టర్ కమిటీమందు చర్చించాలని ప్రెసిడెంటు ఆర్డరు ఉద్దేశంకాని ఒక్క agriculture science కు సంబంధించిన వ్యవహారాలు మాత్రమే వస్తాయని అర్థం చెపుడం సాహసము అవుతుంది. ఈ బిల్లు తెలంగాచా లోని agricultural conditions కు హీఫానంగా చెందిన బిల్లు కాబట్టి దానిని రిజిస్టర్ కమిటీమందుకు పంపాలని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యయక్కా ! షెడ్యూల్ లోని విషయం గురించి చర్చించాము. అదికాక, ఇనీ సెంట్రల్ యాస్ట్. 'ఎ' రాష్ట్రాలలో అనులు చేసిన చట్టాన్నే 'బి' రాష్ట్రాలకు భూడా అనులు చేస్తున్నామని మంత్రిగారు అన్నారు. అట్లా అయితే దానికి వేరే బిల్లు అవసరంలేదు. అంద్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత వచ్చిన adaptation order క్రింద వస్తుంది Concurrent list....

మిస్టర్ స్పీకరు : 1883 లో Concurrent list పుట్టిలేదు. Please do not refer to it. 1883, 1884 లో అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. Concurrent list, మరొక లిస్టు అంటూలేదు. Now they have all come under States list.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అందువల్ల State Legislature లోకి వచ్చే టప్పుటికల్లా ఆ definition agriculture అనే దాంట్లో దానికి కాకుండా అన్వయం పూర్తిగా అవుతుంది. Agriculture కు సంబంధించి వచ్చేటప్పటికి ఒక భూమిలకే సంబంధించినది కాదు. భూమిలు కొనసాగు లేదా అనే సమస్య ఒకటి పుంది. కనుక అక్కడ ప్రభలు యిక్కడ కొంటున్నారనే అనుమానాలున్నందువల్లప్రశ్నకంగా sale of the land అని వుదురాంచడంజరిగింది. ఒకతక్కువస్తీ వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించిన మొత్తం regulations, sale of agricultural land regulation. ఎవరెవరు కొనకూడదు ? అనే అంశాలకు సంబంధించిన regulation కాని agricultural భూమికి సంబంధించిన అభివృద్ధి ఎప్పుడెప్పుడు ఏ విధముగా చేయడానికి బీలింటుంటిఱసే అంశాలు agriculture క్రిందకు వస్తుంది. Agriculture పచ్చినప్పుడు దానికి కావలనిన అప్పులుగాని, విత్తాలుగాని, pump-sets గాని, Research గాని, వ్యవసాయాభివృద్ధి క్రిండకి వస్తుంది. భూమి అమ్మకంపరకూ sale of land క్రిందవస్తుంది. వ్యవసాయం అభివృద్ధిచేయడానికి నవోయం చేసే ప్రభుత్వ విధానంలో రెండు Acts వున్నాయి. Agricultural Loans యిచ్చేది ఒకటి, Land Improvement & loans యిచ్చేది ఒకటి. ఈ రెండూ వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించినవే... దీనిని తెలంగాచా Regional కమిటీపారు అణ్ణిచీంచాలి. Land Reforms భూమికి సంబంధించిన

వై తేమాత్రం రాతుగాని అమ్మకం అయితే వస్తుంది. ఇప్పుడున్న పద్ధతి చూస్తే ఇది వ్యవసాయాభివృద్ధి అవుతుందిగాని మరొకటి కాదు. అందుచేత వ్యవసాయాభివృద్ధి క్రింద ఇది apply అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాము.

ఎఫ్సర్ స్పీకర్ : List II లో 14 & 18 రెండూ విడిగావున్నాయి. The Honourable Minister for Revenue has pointed out with distinctions.

* శ్రీ డి. హసుమంతరాలు : ఇందులో 1950 లో ఏర్పడిన Hyderabad Agricultural Loans Act ను, Hyderabad Land Improvement Act ను యొకానం ద్వారా repeal చేయబడతాయి. ఇవి Regional Committee షెడ్యూల్ లుకు సంబంధించినవి కనుక ఇవి repeal కాకపూర్వం Regional Committee కి for consideration కి పంపడం అవసరం. ఇదివరకు తెలంగాచాకు సంబంధించిన రెండు Acts repeal చేస్తూ Central Act చేస్తున్నారు. కనుక ఇవి అగ్రికల్చరా, లాయండా అనే అంశాలలోకి పోకుండా Regional Committee కి పంపదానికి ఆణైచణ యొమివుంది? కొంత అలస్యం అవుతుంది తప్ప వేరేమీ కాదు. అందుచేత Regional Committee'కి దీనిని పంపించాలని మనవి చేస్తున్నాము.

* శ్రీ కె. వెంకటరాలు : పంపించాలా లేదా అనే విషయమే మొన్న చెప్పాము. నాకు పంపించాలని మనస్సులో వుండవచ్చు. చర్చచేయవలసినదల్లా Constitution ప్రకారం వెళ్లాలా అక్కారలేదా అనేది. నేను మనవి జేసేది, "Land improvement and agricultural land is included as a separate item in the Constitution. The order of the President is made under Constitution. Naturally the normal interpretation is that there is a distinction between the two. When the President used the Word 'agriculture' in the Order, it must be referred only to the definition of 'agriculture' in the Schedule of the Constitution and not otherwise. As there is a separation, I feel, Sir, and submit earnestly that this is a matter that need not go to the Regional Committee.

Mr. Speaker : I have to give a decision whether items 6 and 7 come under the Scheduled matters, viz., item

8 'agriculture'. It must be taken, not only presumed, that the Order of the Preisident is made under she Conutitution. There can be no other interpretation. So, we have to interpret everything strictly. There is no use of attributing motives this way or that way. The Ministry is as anxious about the improvement of Telengana as others also. It is not a question of motives. The Ministry bona fide believes that it is not necessary. Otherwise they would themselves send. Now the opposition has raised this point that it should go before the Telangana Regional Committee or at least I must refer to the Governor if I am in doubt. I may say now that there are various items of 7th Schedule. 'Agriculture' is used in many places. For instance, taxes on agriculture, taxes on agricultural income duties in respect of succession of agricultural lands, estate duty in respect of agricultural land. In that way agriculture is used in different places for different purposes. Simply because it is 'agriculture', anything and everything cannot be brought under it. We could only think in terms of Items 14 and 18. Item 14 relates to 'agriculture'. Item 18 says 'land' — it specifically says — 'rights over land, Land Tenures' —because our friends will say Land Reforms will come under this also—relation of landlord and tenant and the collection of rent, transfer or alienation of agricultural land. But they have specifically said 'sale of agricultural land' so that it may not come under this. Therefore I take that here 'agriculture' is meant only as 14th item. Therefore there is no necessity of the Bill being sent either to the Telangana Regional Committee or to the Governor. They have taken special precaution, so that a portion of Item 18 is brought as Item 6, 'Transfer and alienation of agricultural land'. So they were very careful. They have left off Item 18 as it is. Item 18 includes only land improvement, and Agricultural Loans. So that has nothing to do with item 14. 'Agriculture' in item 8 only covers Item 18 and nothing else. But you may say what about the 'sale of agricultural land'. That is why they have taken out of

Item 18, this particular item 'transfer and alienation of agricultural land'. They have put it as separate item. Therefore, 'sale of agricultural land', though a part of Item 18 come under Telangana Regional Committee, because it is specifically brought; .. ..

శ్రీ విలసిల్ హింద్ : Agriculture అంచే ఏవేమి వస్తాయంటారు.

ఎస్టర్ స్పీకర్ . చెప్పేశాను. అయిపోయింది.

I am not going to reopen it. ...and the other agriculture means only item 14. Therefore this Bill need not be referred to the Regional Committee as I have no doubt about it to be referred to the Governor. If I have a doubt, I shall refer it to the Governor. I have no doubt and so it need not to be referred to the Governor.

* శ్రీ వి. సుందరయ్య : అధ్యయా ! దీనికి ఒక చేపడ్డతి. integration of laws పడ్డతి అయితే యదేరకంగా జరుగుతుంది. కొన్ని అంధ్ర యాత్రును ఉన్నాయి, కొన్ని ప్రాదుర్భావాలు యాత్రును ఉన్నాయి. ఈ రెండింటిని చదిని, రెండింటిలోని మంచి provisions తీసుకొని combine చేస్తున్నాముంచే అది లేదు. ఇంతవరకు తెచ్చిన 20, 30 బిల్సలో అంధ్ర యాత్రును ఇక్కడ వర్తింప చేయరలుపూ, ప్రాదుర్భావాలు యాత్రులోని కొన్ని provisions నయినా అంధ్రకు వర్తింప చేసినది లేదు.

Sri K. Venkata Rao : The reason why we are referring to Madras or Andhra Acts is that the Original Hyderabad Acts are in Urdu. You cannot translate an Urdu a sentence into an English sentence.

Original Hyderabad Acts అన్ని ఉద్దూలో ఉన్నందున, వాటిల్లోని clauses తీసి ఈ బిల్సలో కలవడానికి విలుపైదు. కానీ ఆ ideas తీసుకొనడం ఇరుగుతోంది. You cannot transcript an Urdu sentence into an English sentence. That is the difficulty. ఇప్పుడు నేను పెట్టిన రెండు బిల్సలోను ప్రాదుర్భావాలు బిల్సలో ఉన్నటువంటి సంబంధాలు repeat చేసివుటికి అమెండ్ మెంట్స్ ద్వారా ఈ కొత్త బిల్సలో పెట్టడం జరుగుతోంది. ప్రీత్యేక items నా speeches లో mention చేశాను. కాబట్టి ప్రాదుర్భావాలు Acts లో నుంచి మంచి provisions ఈ బిల్సలోకి తీసుకొనుట లేదనే చారన ప్రచె నదికారు.

* శ్రీ వీ. సందర్భ్యో : అది డిపార్టుమెంట్స్ ద్వారా లైటరీలో ఉన్న రెండు మూడు కాపిలు తీసుకొని తంటాలు పడుతున్నారు. ఆ Acts లో actual గా ఏమి ఉన్నదో, వాటిల్లోని best provisions ఈ బిల్సులోకి తీసుకొంటున్నారో లేదో, వేటిని తీసుకొంటున్నారో సభ్యులకు సమప్తంగా తెలియవలసియున్నది. ప్రభుత్వం Integration అంటూ బిల్సు తీసుకువస్తున్నారు. అవి తెలంగాచాకు extend చేస్తున్నామని చెబుతారు. కానీ detailed గా ఆ clauses ను study చేసి తెలుసుకొనుటకు వీలులేకుండా ఉన్నది ఈ పరిష్కితులలో సభ్యులు ఏమి చేయ గలరో మీరు, గవర్నర్ మెంటు ఆలోచించవలసి యున్నది. అంద్ర యాక్షణు తెలంగాచాకు వర్తింపబేస్తున్నారు. ‘The whole Act will extend to Telangana’ అంటారు. ఆ యాక్షణులో సవరణలు యివ్వాలంచే ఏమి తెలియట లేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆ ప్రైసరాబాదు అక్టుల కాపిలు కొన్ని ఇక్కడ పెడతాము.

శ్రీ వీ. సందర్భ్యో : నేను వాటిని ప్రింటుచేసి యివ్వమని అడుగుటలేదు. మాకున్న difficulty చెబుతున్నాను. ఆంద్ర అక్టులో కొన్ని క్లాబులకు అమెండింగ్ బిల్లు తెస్తే ఆ క్లాబ్స్ నవకు మాత్రమే అమెండ్ మంట్స్ తేవలసి యుండుంది. మిగిలిన clauses మేరకు ఓక్కం చేసుకొనుటకు వీలులేదు. కానీ ఇప్పుడు జరుగుతున్న దేవంచే కావలసిన clauses ను amend చేయకుండా ఆంద్ర అక్టులో అన్ని clauses తెలంగాచాకు కూడ వర్తింపబేస్తున్నారు. Preamble లో ‘అంద్ర’ ఉన్నవోట ‘అంద్రప్రదేశ్’ అని చేర్చమంటున్నారు. ‘అంద్రప్రదేశ్’ అని చేర్చి అందులోని clauses అన్ని తెలంగాచాకు వర్తింపబేయడం జరుగుతోంది. ఆ 30 క్లాబులలో సవరణలు తేవడానికి వీలున్నదా అంచే వీలులేదంటున్నారు అది ఒక్క ఆంద్ర ఏరియాకు అయితే ఆ ఒక్క క్లాబుకు మేము సవరణలు తేగలము గానీ మొత్తం 30 క్లాబులు వర్తింపబేయాలంచే ప్రతి క్లాబు మేము చర్చించేదానికి వీలులేకపోతే సవరణలు తేవడానికి వీలుండదు. ఉదాహరణకు, ప్రభుత్వం కొన్ని సవరణలు యిచ్చారు. ఆ సవరణలు లేకుండా “This Act extends to the whole of the State of Andhra Pradesh” అని ‘అంద్ర’ ఉన్నవోటలూ ‘అంద్ర ప్రదేశ్’ అని పెట్టమంటారనుకోంది. ఆ రకంగా అన్నప్పుడు అంద్ర Act లోని క్లాబులన్నీ తెలంగాచాకు కూడ వర్తిసాయి. ఏ ఒక్క క్లాబు చర్చించానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. మిగిలిన క్లాబులకు పేరు మెన్స్ చేసి చర్చించలేదని చారు అంటారు. ఆ argument ఎంతనవకు correct. అంచే ఒక్క ఆంద్ర area లు ఆ clause ఎమెండ్ చేస్తే చారి argument correct; గానీ ఆ 30 క్లాబులు తెలంగా-

ఈకు వర్తింపజేస్తున్నపుడు ఆ క్లాబల్నీ study చేసి improve చేయడానికి amendments యిచ్చే హాక్యూ మాకు ఉండాలి. సభ్యులకు ఉండవలసిన ఈ శాకర్య మును గురించి మీరు (అధ్యకులు), గవర్నర్ మెంటు ఆలోచించాలి. ఈ హాకు ముందు ఇటువంటి విలువ తెచ్చేటప్పుడు అంధ్ర Acts లోని మంచి provisions, Hyderabad Acts లో ఉన్న మంచి provisions తీసికొని incorporate చేసి తీసుకువస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చును. కానీ ప్రైదరాబాదు చట్టములలో అంకా కొన్ని మంచి provisions ఉన్నవని, యింకా కొన్ని క్లాబలకు సవరణలు యివ్వడానికి మాకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాము. అదేరకంగా ఆంధ్ర అప్పలో కొన్ని క్లాబలు ఉండాలనుకున్నా, అవస్తీ తెలంగాచాకు వర్తింపజేస్తున్నారు కాబట్టి, అందులో కొన్నింటటి తొలగించడం అవసరం అనుకొంటాను. అది లేకుండా integration అనే పేరుతో 'అంధ్ర' అని ఉన్నచోట 'అంధ్ర ప్రదేశ్' అని చెట్టినంతమాత్రాన integration కాదు. ఆంధ్ర ఆట్సులోని clauses అన్ని తెలంగాచా ప్రాంతానికి వర్తింపజేస్తామంచే అది సరైన పద్ధతికాదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఈ Acts integration కు కాలినెట్ సబ్-కమిటీ ఒకటి ఉన్నది. అందులో తెలంగాణ, ఆంధ్ర ప్రాంతాల మంత్రులున్నారు. తెలంగాణా ఆఫీసర్సు, ఆంధ్ర ఆఫీసర్సుకూడా ఆ కమిటీ సమావేశాలలో కూర్చుని చర్చించిన తరువాతనే final గా cabinet approve చేస్తుంది.

శ్రీ ని. సుందరయ్య : తెలంగాచా, ఆంధ్ర ఆఫీసర్సు కూర్చుని చ్చిట్టే కాదు. తెలంగాచా ఆంధ్ర ప్రాంతాల శాసన సభ్యులు కూర్చుని చర్చించాలి. ఒక్క ఆఫీసర్సు level లోను, మంత్రివర్గం level లోను చ్చిట్టే చాలదు. అందు పట్ల కొన్ని రోజులు అలస్యం అయినా, ఒక సెలక్ష్మికమిటీని వేయండి. ఈ అంతే గ్రెసెడ్ లింగ్ అన్ని ఆ కమిటీకి పంపించండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! నేను ఒక వివయం మనవి చేసాను, అనలు, కాంప్రోవేన్సివ్ గా పీటికి సంబంధించి ఒక పెద్ద బిల్లు రావాలి. ఈ లోపకే తొందరగా బిల్స్ అన్ని ఇంటిగ్రేషన్ చేయమని గవర్నర్ మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు స్టేన్స్ చేస్తున్నారు. ఈ ఇంటిగ్రేషన్ టార్మినిటరీ. ఇది చేయకపోతే, ఇచ్చినటువంటి ఆర్డర్ ను ప్రైకోర్టలో ఇంపూర్చ్వ చేయటానికి వీలుకలిగే పరిష్కారులు పస్తున్నాయి కనుక, యా చిన్నబిల్లులన్నీ కలిపి ఒకే పేరుకోటి, ఇంటిగ్రేషన్ చేసుకోక పప్పటం లేదు. కాంప్రోవేన్సివ్ గా బిల్లువ్చిర్పుడు, కావాలంచే రానిని సెలక్ష్మి కమిటీకి వేచ్చాము. వివరంగా డిస్క్యూన్ చేచ్చాము. ఇంప్రొవ్ చేచ్చాము.

శ్రీ శి. ఎల్లారెడ్డి : అధ్యక్ష ! మంత్రిగారు “కాంప్రెషన్ సివ్ గా ఒక లిల్లు తీసుకు వస్తాము. అప్పుడన్నీ చర్చించుకొంచాము” అని అంటున్నారు ఇప్పుడు యూ లిల్లులన్నీ తెలంగాచా పార్టీతానికి ఎక్కుసైంట్ చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ వెంటనే అమలులోకి వస్తున్నాయి. కానీ మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి పెద్ద లిల్లు రావటానికి ఎంత కాలం పడుతాందో తెలియదు. దానిని ప్రథమం ఇమీడియట్ గా తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించాలని కోరుశున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇమీడియట్ గా చేయలేము. It is a question of faith. “తెలంగాచాకు ఒక మినిస్ట్రీ పనిచేస్తోంది, సక్రమంగా చేస్తున్నారా లేదా” అన్నది కంట్రీలో మనమీద ఉండే ఫెయిర్ మీద ఆధారపడికంది. We claim that faith and we have to proceed on that basis. ప్రతిచానికి సస్పెన్షన్ లో ఉంచే, యూ రాజ్యాన్ని పరిపాలన చేయటం అసంభవమైన విషయము మేము మనస్సూర్తిగా, యూ రెండు ఏరియాలకు ఒకే రకమైనటు వంటి ఒకచే న్యాయానికి సంబంధించి, ఒకే రూల్ ఆఫ్ లా క్రింద యూ వ్యవ హారుమంతా చేధామనే ఉద్దేశంలో చేస్తున్నాము. దాని మీద ఫెయిర్, ఉన్నవారికి ఉంది లేనివారికి లేదు. మాల్యుక్రెసెప్సన్ యాక్టు, 1828, రెవిన్యూ యొంబె జల్ మెంటు గురించి లీగల్ గా చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడి యూ ఇంటిగ్రేషన్ తొందరగా చేయటం జరిగింది. నేను “త్వరలో కాంప్రెషన్ సివ్ గా యూ ల్యాండ్ రెవిన్యూకు సంబంధించి ఒక లిల్లు తీసుకు రావటం ఇరుగుతుం” దని పార్టీమిన్ చేసి ఉన్నాను. ఆ లిల్లు వచ్చినపుడు మనం డిచెయల్డ్ గా చర్చించుకోవచ్చును. అప్పుడు కావాలంచే సెలక్షుకమిటీ దానిని పంచి, మనమంతా వివరంగా చర్చించుణాని, నిర్దయాలు చేసుకోవచ్చునని నేను చెప్పాను.

శ్రీ వె. సుందరయ్య : నేను యూ ఒక్క లిల్లు గురించి మాత్రమే చెప్పటం లేదు. ఇప్పుడు మనం ఆనేక చట్టాలను ఇంటిగ్రేట్ చేయలోపున్నాము. ఇప్పుడు వీటని అంద్ర, తెలంగాచా మంత్రులు, అంద్ర తెలంగాచా ఆఫీనర్స్ కలిసి చర్చించు కొని, ఇంటిగ్రేట్ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు గవర్నర్ మెంట్ లెవెల్ లో, మర్గ్రతుల లెవెల్ లో, ఆఫీచర్స్ లెవెల్ లో ఆ లిల్లు చర్చించబడితే చాలుతుందా అని అడుగుతున్నాను. అచి మంత్రుల లెవెల్ లో చర్చిస్తే చాలదు. అసెంబ్లీ లెవెల్ లో, అసెంబ్లీ సభ్యుల లెవెల్ లో చర్చించబడి, వాటిని ఇంటిగ్రేట్ చేయాలి. కాబట్టి యూ అసెంబ్లీ సభ్యులనుండి ఒక కమిటీ వేసి, యూ లిల్లులన్నీ ఆ కమిటీకి చెంపించాలి. మనం నోమవారం తీసుకోలోయే లిల్లులు చిన్నవి కావు. అవి ట్రో టైంపరరి లిల్లులు కావు. ఆ చట్టాలను ఎక్కుసైంట్ చేయటంల్లు ఇమీడియట్ గా చాలా సీరియస్ మార్పులు ఇరుగొళాయి, కాబట్టి మనం ఎక్కుసైంట్ చేయలోయే

యాక్టులలోని ప్రతి సెక్షన్ మనం చర్చిస్తామా లేదా అన్న పాయింట్ లేను ఇది వరకే కైతో చేశాను. కాబట్టి ఈ బిల్లులను మనం సెలవ్వ కమిటీకి పంపించి, అక్కడ సాఫీగా చర్చిస్తే, తెలిగా అంగీకరించ టానికి పీలగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వం మెజారిటీ పీఎస్ రోల్ చేస్తున్నదనే ఫీలింగ్ కూడ లేకుండా పోయేదానికి పీలగా ఉంటుందని నా పాయింట్.

Sri P. Narasimha Rao : అధ్యాత్మ ! ఇందులో కొన్ని డిఫెక్షన్లు ఉన్నాయండి. మంత్రిగారు యా మదార్సు రెవిన్యూ మాల్వరై పేసన్ రెగ్యులేషన్ ప్రకారంగా రెవిన్యూ ఎంబిల్ మెంబ్ జిగిన్స్ లూర్చె, దానిని రెగ్యులేట్ చేయటం కోసం ఇది చాలా అవసరమని అన్నారు. కానీ ప్రౌదరాబాదు లాండ్ రెవిన్యూ యాక్టులో కూడ దీనికి సంబంధించి నిబంధనలున్నవి. ఈ రిపీలింగ్ యాక్టులో ఆ యాక్టు చేర్చలేదు. కాబట్టి ఇది ప్రివైల్ అవుతుందా, అది ప్రివైల్ అవుతుందా, అని అడుగుపున్నాను. ఏది రిపీల్ చేయవలసి ఉంటుందో క్రథగా అలోచించి చేయాలని కోరుపున్నాను. ఇటువంటి డిఫెక్షన్లు కూడ ఉన్నవి. ప్రౌదరాబాదు లాండ్ రెవిన్యూ యాక్టులో వెడ్డకే కాంప్లెక్సాన్సీవ్ యాక్టు ఉన్నదో, దానిలో ఏ ఏ సెక్షన్ ఎఫెక్టు అవుతాయి, ఏవేవి రిపీల్ అవుతాయి అన్నది అలోచించ వలసిన విషయము. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amemdnent) Bill, 1958, be read a first time.”

The motion was adopted.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a second time.”

Mr. Speaker : The question is:

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a second time.”

The motion was adopted.

CLAUSES 2 to 7

Mr. Speaker : The question is :

“That clauses 2 to 7 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 to 7 were added to the Bill.

Mr. Speaker : The question is :

“That clause 1 stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause I was added to the Bill.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Preamble stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a third time and passed.”

Mr. Speaker : Motion moved.

* శ్రీ వీలులహాస్ వెంకటేచ్చర్దు : అధ్యక్ష ! అప్పుడు ఇవన్నీ కలిపి ఒకే చట్టంగా పాన్ చేస్తున్నాము. ఆ యాక్టులో ఏమి ఉన్నదో మంత్రిగారు పూర్తిగా చెప్పాలేదు. అందులో ఏమి ఉన్నదో తెలియకుండానే మనం దానిని పాన్ చేయటం ఇరుగుతున్నది. ఇట్లాంటి వట్టాలన్నీ కలిపి ఒకే చట్టం తీసుకొచ్చేవాటిని నెలట్ల కమిటీలోచెప్పి చర్చించి, పాన్ చేసే ప్రాసీజర్ ఒకటి మద్రాసు రాష్ట్రింలో ఉన్నది. అంతేగాని, అంత హావువులో ఒకేతడవ పాన్ చేసినటువంటి ఇన్‌సైన్స్ నెన్ నాకు జ్ఞాపకంలేదు. కాబట్టి అదే ప్రాసీజర్ ఇక్కడ కూడ అమలు ఇరువువలసి ఉన్నది అందుచేక రేపు తీసుకువచ్చే బిల్లులను మేము నెలక్కుకమిటీకి రిఫర్ చేయాలనే సూచన ఇచ్చే అవకాశం కలుగజేయకుండా ప్రభుత్వమే వాటిని నెలక్కుకమిటీకి వంపించుటకు ప్రయత్నించాలని ఓర్కుతున్నాను. అప్పుడే వాటిలో మంచిచెడులు ఏమి ఉన్నదో పరిశీలించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇది ఏమీతెలుండా అంత హావువుగా పిటిని పాన్ చేయబాటికి వెంకటరూపుగారు పూనుకొన్నారు. ఎందు వల్ల పూనుకొన్నారో తెలియాడు. ఇక మంచైనా ఇటువంటి బిల్లులు వల్పినపుడు

వాటిని సెలక్షు కమిటీకి పంచే ప్రావిజన్ ఉండాలని నేను మంత్రిగారిని
ప్రార్థిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యాత ! ఈ బిల్లులు ఫీబ్రవరిలో పట్టివ్వ అయి,
యా హవున్ కు వచ్చాయి. ఈ నెలలు యా హవున్ లో పెండింగ్ లో ఉన్నాయి.
వాటిని ఇవాళ కొత్తగా తీసుకువచ్చి యా హవున్ లో పెట్టలేదు. ఎక్కడైనా
ప్రమేణా, ఇంపార్టెంట్ మేటర్స్ ఉంచే, తప్పకుండా అని సెలక్షు కమిటీకి వెళ్ల
టానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు; గవర్నర్ మెంటుకు కూడ అభ్యంతరం లేదు. ఇనీ
ఫార్మల్ మేటర్స్ గనుక, సభ్యులు అంత ప్రెపర్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ వీలులమళ్ళీ వెంకపెట్టోద్దు : నేను మంత్రిగారిని కోరేదేవిటంచే, అనేక
చట్టాలు ఒకే బిల్లుద్ద్వారా మనం రేట్స్ చేయబోతున్నాము. అట్లాంటివి సెలక్షు
కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకరు : శిల్ప ఒకసారే వస్తే కష్టమంటున్నారు అదంతా బిజిస్ న్
ఎడ్యుయిషన్ కమిటీలో చూసుకోవచ్చును.

The question is :

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment
of Bill 1958 be read a third time and passed.”

The motion was adopted.

మిస్టర్ స్పీకరు : ఈ నథ సోమవారం 10 గంటలవరకు వాయిదా
వేయడమైనది.

*The House then adjourned till Ten of the clock
on Monday, the 7th July 1958.*

